

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Oddlužení jako způsob řešení úpadku se zaměřením na
popěrné úkony správce

Petra Gajdačová

Plzeň 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Petra GAJDAČOVÁ**
Osobní číslo: **R10M0043P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Název tématu: **Oddlužení jako způsob řešení úpadku se zaměřením na popěrné úkony insolvenčního správce**
Zadávací katedra: **Katedra finančního práva a národního hospodářství**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Zahájení insolvenčního řízení
3. Úkony věřitelů, správce po rozhodnutí o úpadku
4. Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení
5. Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty
6. Oddlužení splátkovým kalendářem
7. Průběh oddlužení
8. Ukončení oddlužení
9. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 50

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Hášová, J., Moravec, T. Insolvenční řízení. Vydání první. Praha : C. H. Beck, 2013, 280 s.
- Maršíková Jolana, Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele, 2. aktualizované vydání, Linde Praha, a.s., 2011.
- Jan Kozák, Petr Budín, Alexandr Dadam, Lukáš Páchl, Insolvenční zákon a předpisy související, Nařízení Rady o úpadkovém řízení, Komentář, 2. Vydání, Wolters Kluwer ČR, a.s., 1272 s.
- Richter, T.: Insolvenční právo, ASPI 2008.
- Kislingerová, E., Richter, T., Smrčka, L., INSOLVENČNÍ PRAXE V ČESKÉ REPUBLICE, Praha : C. H. Beck, 1. vydání. Praha : C. H. Beck, 2013. 144 s.
- Páchl, L. Insolvenční zákon s judikaturou, Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, 484 s.

Vedoucí diplomové práce:

JUDr. Zdeněk Vlček

Katedra finančního práva a národního hospodářství

Datum zadání diplomové práce: 7. dubna 2014

Termín odevzdání diplomové práce: 31. března 2015

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Petra Jánošíková, Ph.D.
vedoucí katedry

V Plzni dne 16. července 2014

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci *Oddlužení jako způsob řešení úpadku se zaměřením na popěrné úkony správce* zpracovala samostatně, a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem ve vědecké práci obvyklým.“

Plzeň, 25.8.2015

Petra Gajdačová

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala paní JUDr. et Mgr. Silvii Anderlové za její čas, cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěla k vypracování této diplomové práce.

Obsah

1. Úvod.....	7
2. Historie.....	9
3. Právní úprava	13
4. Zahájení insolvenčního řízení	15
4.1. Insolvenční řízení.....	15
4.2. Formy a řešení úpadku.....	16
4.3. Zahájení řízení	20
4.3.1.1. Zahájení na návrh věřitele	23
4.3.1.2. Zahájení na návrh dlužníka	24
4.3.1.3. Návrh na povolení oddlužení	25
4.3.1.4. Oznámení o zahájení a účinky s tím spojené	28
4.4. Rozhodnutí o úpadku.....	30
5. Úkony účastníků po rozhodnutí o úpadku	33
5.1. Úkony věřitelů	33
5.2. Úkony dlužníka.....	36
5.3. Úkony správce	37
6. Rozhodnutí o schválení oddlužení	50
7. Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty.....	52
8. Oddlužení splátkovým kalendářem.....	54
9. Průběh a ukončení oddlužení	56
10. Aktuální problémy v aplikační praxi.....	58
10.1. Splnění podmínek nutných pro výkon	59
10.2. Kontrola plnění povinností stanovených zákonem	60
10.3. Kontrola	62
10.4. Sankce	64
11. Srovnání se Spolkovou republikou Německo	66
12. Závěr.....	69
Seznam použitých zdrojů	73

1. Úvod

Insolvenční řízení, které je definováno v § 2 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákoně), v platném znění jako „řízení, jehož předmětem je dlužníkuv úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení“, je v současné době poměrně dynamicky¹ se rozvíjející odvětví práva. Avšak vzhledem k rozsáhlosti samotného insolvenčního řízení se zaměřím pouze na oddlužení, jako jednoho ze způsobů řešení úpadku, který je nyní veřejností v hojné míře využíván.

Ve své práci věnované oddlužení chci zpočátku obsáhnout krátký historický exkurz, pokračovat právní úpravou a následně postupovat chronologicky dle průběhu řízení – tedy zahájení řízení, úkony účastníků po rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o schválení oddlužení. Následně krátce popíši dva způsoby oddlužení – zpeněžením majetkové podstaty a splátkovým kalendářem. Dále zpracuji samotný průběh oddlužení a jeho ukončení.

Práci tak chci pojmut jako souborný popis celého průběhu oddlužení. Konkrétněji se budu zabývat problematikou poctivého záměru dlužníka. Další rozsáhlejší částí bude kapitola úkony účastníků řízení, ve které se zaměřím především na popěrné úkony. Popěrné úkony činí nejčastěji správce, a proto poměrně zajímavý vývoj z pohledu judikatury popíši v části pojednávající o úkonech insolvenčního správce, ale jsem si samozřejmě vědoma, že tyto úkony může činit jak věřitel, tak dlužník samotný.

Další kapitolu bych ráda věnovala aktuální otázce spojené s insolvenčními správci, tedy kontrole insolvenčních správců. Pravděpodobně nejdiskutovanější otázkou v současnosti je problematika výkonu činnosti správců na provozovnách a jejich státní kontrola, která vedla až k podání ústavní stížnosti. Strukturu práce jsem si po dohodě s vedoucí diplomové práce dovolila pozměnit. Věřím, že tato změna přinese větší přehlednost a přínos této práce.

---

¹ Možnost srovnat například na počtu podaných insolvenčních návrhů, kdy na rok 2011 připadá celkem 24.466, na rok 2012 celkem 32.656, a rok 2013 celkem 37.613 - Statistiky. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-08-16]. Dostupné z: <http://insolvenzni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>

V předposlední kapitole se krátce pokusím porovnat a především upozornit na odlišnosti průběhu insolvenčního řízení, oddlužení a kontroly insolvenčních správců s právní úpravou platnou ve Spolkové republice Německo.

Cílem práce tak je komplexní popis průběhu oddlužení a státní kontroly insolvenčních správců. Závěrem bych ráda popsala své poznatky a dovolila si je zhodnotit.

2. Historie

S obdobou řízení, u nás nyní označovaným jako insolvenční (avšak je možné v průběhu historického vývoje se setkat s jinými označeními jako řízení konkurzní či vyrovnávací) se lze poprvé setkat v období principátu římské říše. Jako samostatné řízení se však objevuje až v severoitalských městech, kdy zpočátku má formu pouze obyčejového práva a jako psané právo se začíná objevovat v 13. století. V této době již řízení splňuje všechny potřebné znaky, abychom ho mohli takto označit, tedy mnohost věřitelů, poměrné uspokojení a vyrovnané právní možnosti věřitelů.²

Dalším mezníkem evropského insolvenčního práva je nepochybně dílo Benvenuta Stachy „Tractatus de mercatura“, konkrétně jeho část „Tractatus de conturbatoribus sive decoctoribus“ z roku 1576.³

Rozvoj tržního hospodářství v následujících stoletích neznamenal jen rozmach podnikání, ale též úpadků. Mezi úpadce té doby patří zástupci šlechty, především nižší, které ovlivnili války 16. - 17. století. Zajímavostí je, že úpadek mohl postihnout také stát. Například Španělsko zbankrotovalo v 17. století celkem čtyřikrát. V reakci na tuto situaci vzniká další zásadní dílo, které je často zkracováno na své první slovo „Labyrinthus“⁴ od autora Salgade de Samoza.⁵

Postupný vývoj tohoto právního odvětví lze zaznamenat i v Českých zemích. První ustanovení se objevují v Obnoveném zřízení zemském, avšak ucelené úpravy, prozatím pouze pro šlechtu, se dočkáme až v tzv. Deklaratoriích a Novellách (1640). Odstranění dualismu práva zemského a městského v Českých zemích bylo dosaženo v roce 1781 Josefínským konkurzním řádem. Řízení sestávalo ze čtyř etap, zahajováno bylo žalobou a též přihlášení probíhalo formou

---

² ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. In: *Právní fórum* [online]. 4. 2009 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/?search_query=zoul%C3%ADk++%24type%3D12&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

³ LISSE, Luděk. *Insolvenční právo*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, 89 s. ISBN 978-80-86754-91-8, s. 17

⁴ *Labyrinthus creditorum concurrentium ad litem per debitorem communem inter illos causatam*

⁵ ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. In: *Právní fórum* [online]. 4. 2009 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/?search_query=zoul%C3%ADk++%24type%3D12&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

žaloby. Další právní úprava, konkrétně Konkurzní řád (1868), znamenala zvrát především z důvodu vyřešení nedostatků týkajících se vyrovnávacího řízení. Pravděpodobně nejzdařilejší úpravou bylo císařské nařízení č. 337/1914 ř.z. obsahující ucelenou problematiku konkurzního řízení, vyrovnávacího řízení a též institut odporovatelnosti.^{6 7} Z důvodu snahy o unifikaci právního řádu bylo nařízení nahrazeno zákonem č. 114/1931 Sb., avšak bez zásadních změn. V období totalitního režimu byl zákon zrušen.^{8 9}

Potřeba insolvenčního práva po roce 1989 z důvodu přechodu k tržnímu hospodářství byla zcela jasná, proto byl přijat zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání (dále jen „ZoKaV“), který narážel především na problém diskontinuity. Inspirací tomuto zákonu se stal zákon č. 114/1931. Problém diskontinuity a chybějící navazující úpravy se projevil zcela záhy a zákon byl celkem 21 krát novelizován¹⁰, přičemž mezi nejvíce kritizované nedostatky patřila zdlouhavost a nesystematičnost řízení, spočívající v rozdílné osobě soudce při samotném řízení a při incidenčním řízení. Dalším problémem byla nedostatečná úprava osoby konkurzních správců, kteří nebyli nijak registrováni a jejich problematiku řešila pouze vyhláška Ministerstva spravedlnosti. Pohl též upozornil na nevhodnost vyrovnání jako alternativy vůči konkurzu.^{11 12}

Zásadnějších novelizací se zákon dočkal v roce 2000. Nedostatky byly spatřovány především ve zdlouhavosti řízení a neefektivnosti.¹³ Pro tuto

---

⁶ V Rakousku platí s novelami do současnosti

⁷ ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. In: *Právní fórum* [online]. 4. 2009 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/?search_query=zoul%C3%ADk+++24type%3D12&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

⁸ Ovšem namísto tohoto vznikl institut exekuční likvidace (zák. 142/1950 Sb., občanský soudní řád, konkrétně §570 – 605), který měl být užíván především v sektoru soukromém a družstevním. Tato úprava nebyla v praxi využívána a byla nahrazena v zák. č. 99/1963 Sb. tzv. likvidací majetku (§352 – 354). Tento institut však platil jen z důvodu jakési loajlnosti (potřeba reciprocity pro zahraniční konkurzy)

⁹ KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon krok za krokem. *Konkurz a vyrovnání* [online]. 2006, (4) [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: <http://konkurs-vyrovnani.cz/index.php?idac=173&idb=28>

¹⁰ ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. In: *Právní fórum* [online]. 4. 2009 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/?search_query=zoul%C3%ADk+++24type%3D12&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

¹¹ Institut vyrovnání, který dle zákonodárce tuto funkci měl plnit, nebyl zpravidla využíván, především z důvodu finanční nevýhodnosti pro dlužníka a nutnosti souhlasu věřitelů.

¹² POHL, Tomáš. Jak dále v konkurzním řízení. *Obchodní právo*. 2002, (1): 11-14.

¹³ ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. In: *Právní fórum* [online]. 4. 2009 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj->

novelizaci byla též požádána o pomoc Světová banka, která vypracovala studii „Completing the Transformation of Bank and Enterprises“. Studie například navrhuje zavedení též jiného než konkurzního řešení úpadku, pořádkových lhůt k zajištění rychlosti řízení, snahu o posílení práv jednotlivých věřitelů, ale také věřitelského výboru. Dále upozorňuje na problematiku zahájení řízení. Zoulik studii vcelku hodnotil jako velmi přínosnou, ale možné komplikace spatřoval zejména v jejím převedení do aplikační praxe v České republice, kdy autoři studie nezohledňovali aktuální situaci v České republice.¹⁴ Většina navrhovaných řešení byla v České republice uplatněna a osvědčila se, avšak později. V průběhu doby byly do zákonné úpravy zapracovány samozřejmě i nálezy ústavního soudu.¹⁵

Běh neustálých novel výše uvedeného zákona byl ukončen až přijetím zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona). Jak uvedl Pohl: „*Legislativní proces je poznamenán snahou řešit vše, co bylo v minulosti zanedbáno, a současně je třeba povinně reagovat na právní úpravu evropského práva. Součástí legislativního procesu jsou i různé tlaky, které způsobují, že definitivní podoba zákona je poznamenána chybami, nepřesnostmi a dalšími negativními jevy.*“¹⁶

Mezi základní zásady, na kterých InsZ staví:

- pluralita způsobů řešení úpadku (jak sanační tak likvidační způsoby)
- možnost řešení úpadku v počátku (možnost řešení i hrozícího úpadku)
- zavedení zpočátku jednotného řízení, které se liší až ve svém průběhu, dle nejvhodnějšího způsobu řešení
- samostatné vydělení úpadku bank, pojišťoven
- značný rozsah.¹⁷

---

insolvencnich-rizeni/?search_query=zoul%C3%ADk++%24type%3D12&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=

¹⁴ ZOULÍK, František. Naše insolvenční právo ve světle Studie Světové banky. *Právní rozhledy*. 2001, (12): s. 583-586.

¹⁵ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. XIX

¹⁶ POHL, Tomáš. Základní principy nové právní úpravy řešení úpadku v České republice. *Bulletin advokacie*. 2007, (11): 20-21

¹⁷ WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 711 s. ISBN 978-80-7201-842-0, s.591-592.

Zákon přinesl poměrně velké množství nových pojmů a institutů – insolvenční řízení¹⁸, insolvenční soud, hrozící úpadek, incidenční spor, zajištěný věřitel, společný zájem věřitelů apod.¹⁹ Poprvé je v zákoně obsaženo jako způsob řešení úpadku oddlužení. Zásadní krok k digitalizaci a modernizaci řízení přináší též vznik insolvenčního rejstříku. Tento usnadňuje v určitých případech i doručení. Obavy z důvodu ochrany osobních údajů dle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, označil Úřad pro ochranu osobních údajů za liché s odkazem na ustanovení § 422 odst. 1 InsZ, které stanoví možnost žádat soud o znepřístupnění určitých informací.²⁰

Tento zákon můžeme zcela jistě považovat za zlomový. Jak ovšem upozornil Richter, neobsahuje například úpravu činnosti insolvenčních správců, insolvenční řízení koncernů atp.²¹

---

¹⁸ zákon již tedy neobsahuje jen likvidační ale též sanační řešení úpadku

¹⁹ POHL, Tomáš. Základní principy nové právní úpravy řešení úpadku v České republice. *Bulletin advokacie*. 2007, (11): 20-21

²⁰ Ke zveřejňování údajů v rámci insolvenčního rejstříku. *Úřad na ochranu osobních údajů* [online]. 2008 [cit. 2015-03-15]. Dostupné z: <https://www.uouu.cz/c-1-2008-ke-zverejnovani-udaju-v-ramci-insolvenčního-rejstříku/ds-2557/p1=2557>

²¹ RICHTER, Tomáš. Základní stavební kameny vládního návrhu insolvenčního zákona, Část II.: *Právní fórum*. 2005, (12): 482 a násl.

3. Právní úprava

V současné době je insolvenční řízení upraveno především v zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčním zákoně), v platném znění (dále jen „InsZ“). Účinnosti nabyl 1.1.2008 s tím, že řízení zahájená před tímto datem budou nadále vedena dle ZoKaV (§432 InsZ). Problematika insolvenčních správců je obsažena v zákoně č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoIS“). Samozřejmě k celistvosti právní úpravy přispívají i vyhlášky – například vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců, vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů a vyhláška č. 355/2013 o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně atd.^{22 23}

Na insolvenční řízení, jako jeden z druhů soudních řízení, se přiměřeně užijí též ustanovení zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OSŘ“), pokud nestanoví InsZ jinak, nebo není-li v rozporu se zásadami insolvenčního řízení²⁴ (§ 7 InsZ). Přímou použitelnost OSŘ najdeme kupř. v § 20 InsZ, oproti tomu např. náležitosti návrhu na zahájení řízení uvedené v § 79 odst. 1 OSŘ jsou v tomto případě vyloučeny – InsZ obsahuje úpravu odchýlnou v § 103 a násl.²⁵

Stejně platí též pro zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních. Na druhé straně ustanovení upravující výkon rozhodnutí a exekuci jsou užita jen, pokud na ně InsZ odkazuje. (§7 InsZ)

V případě insolvenčního řízení s evropským mezinárodním prvkem je nutné zohlednit právo Evropské unie. Na této úrovni je insolvenční řízení upraveno

---

²² Názory na novelizaci např. zde <http://www.ceska-justice.cz/2014/12/ministerstvo-chysta-bic-na-insolvenzni-spravce-chce-jim-omezit-provozovny/>; <http://www.ceska-justice.cz/2015/01/insolvenzni-spravci-snaha-omezit-provozovny-je-protiustavni/>

²³ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s.1.

²⁴ Demonstrativní výčet najdeme v § 5 InsZ (zásada rychlého hospodárného vedení procesu, zákaz zvýhodňování jednotlivých věřitelů apod.)

²⁵ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s.2-3.

nařízením Rady č. 1346/2000, o úpadkovém řízení. Upravována je především příslušnost při zahájení řízení, určení rozhodného práva při řešení procesních otázek a dále při uznání řízení. Hraničním určovatelem je místo, kde jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka v okamžiku podání návrhu. U právnických osob je pak rozhodné sídlo dlužníka.²⁶ Za rozhodné právo je tedy určeno právo státu, který řízení zahájil.²⁷

Nařízení též hovoří o možnosti zahájení vedlejšího řízení v případě, že dlužník má provozovnu i v jiném členském státě. Řízení je pak vedeno podle práva tohoto státu a není již nutné nijak prokazovat platební neschopnost.²⁸

Dále je upraveno i uplatňování přihlášek věřitelů, kdy nařízení požaduje pouze uvedení titulu pohledávky, její výše, okamžik vzniku a doložení kopií účetních dokladů. Na formu přihlášky tak nejsou kladeny tak velké požadavky jako v našem právním řádu. Zároveň postačuje, pokud je podána v mateřském jazyce věřitele s tím, že v záhlaví musí být uvedeno „Přihlášení pohledávky“.²⁹

Řízení s neevropským mezinárodním prvkem se řídí mezinárodními smlouvami, případně mezinárodní právem soukromým.³⁰ Kupříkladu Komise OSN pro mezinárodní obchodní právo (UNCITRAL) a Valné shromáždění OSN přijalo v roce 1997 vzorový zákon o insolvenčním řízení s mezinárodním prvkem, které mnohé státy přejaly a užily ke stanovení přiměřených podmínek pro uznávání zahraničních insolvenčních řízení.³¹

---

²⁶ Jiné místo, pokud má ekonomické zájmy mimo místo svého sídla a zároveň toto místo musí být věřiteli (obchodními partnery) považováno za místo, odkud spravuje své obchody – v nařízení je patrná snaha o vytlačení tzv. forum shopping. v tomto případě dlužník přemístí své sídlo do jiného členského státu za účelem příznivější právní úpravy. Je třeba též brát v potaz možnost svobody usazování a zohledňovat tak každý případ zvlášť.

²⁷ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 565 s., ISBN 978-80-7380-437-4, s. 459.

²⁸ Tamtéž s. 459

²⁹ Tamtéž s. 459-460

³⁰ Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, §111 a násl.

³¹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 565 s., ISBN 978-80-7380-437-4, s. 460.

4. Zahájení insolvenčního řízení

4.1. Insolvenční řízení

Nejprve, než přistoupím k podrobnějšímu popisu oddlužení, krátce vysvětlím pojem insolvenčního řízení, forem úpadku a způsobu jeho řešení tak, aby bylo jasné k čemu, a za jakých okolností je možno oddlužení užít.

Samotný InsZ pojem insolvenční řízení definuje jako „řízení, jehož předmětem je dlužníkuv úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení“ (§2 písm. a InsZ). Zákon též uvádí dvě formy existujícího úpadku, konkrétně platební neschopnost (§3 odst. 1) a předlužení (§3 odst. 3). Zvláštní formou je pak hrozící úpadek. (§3 odst. 4).³² Například Zahradníková ovšem řadí hrozící úpadek za podskupinu úpadku ve formě platební neschopnosti.³³

Taranda s výše uvedenou zákonnou definicí samozřejmě souhlasí, avšak upozorňuje, že mnohdy bývá insolvenčí označena neschopnost plnění závazků dlužníka.³⁴

Za insolvenční řízení je, dle Zahradníkové, považováno řízení, které je charakterizováno kolektivním postupem uspokojení pohledávek věřitelů realizovaný v soudním řízení podle InsZ, za přiměřeného použití občanského soudního řádu. Toto řízení je charakterizováno řadou zvláštností, a proto je třeba na něj nahlížet jako na samostatný druh civilního procesu.³⁵

Pro nástin průběhu insolvenčního řízení je možno užít judikaturu, která stanoví několik fází insolvenčního řízení – konkrétně jde o přípravné řízení končící rozhodnutím o úpadku dlužníka, ve druhé fázi je rozhodováno o způsobu, jakým bude úpadek řešen (příčemž může být spojeno s fází první). V následující

---

³² KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s.2.

³³ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 565 s., ISBN 978-80-7380-437-4, s. 433.

³⁴ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s.8.

³⁵ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 565 s., ISBN 978-80-7380-437-4, s. 431.

fázi probíhá realizace rozhodnutí, tedy kdy je řešen samotný úpadek. Čtvrtá, poslední fáze, je označována jako závěrečná.³⁶

4.2. Formy a řešení úpadku

Jak tedy plyne z výše uvedených definic insolvenčního řízení, stěžejním pojmem, kterým samotné insolvenční řízení začíná je pojem úpadku, dále jeho formy a řešení úpadku.

Platební neschopnost

Pro platební neschopnost (§ 3 odst. 1 InsZ) musí být kumulativně splněny tři podmínky – mnohost věřitelů, peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti, přičemž tyto závazky není schopen dlužník plnit.³⁷ K problematice mnohosti věřitelů se vyjádřil Nejvyšší soud České republiky, který konkretizoval § 103 InsZ tak, že je nedostatečné pouhé konstatování mnohosti věřitelů, či jejich pouhé označení. Označení věřitelů je nutné též co do výše pohledávek a jejich splatnosti.³⁸

Skutečnost, že dlužník není schopen své závazky plnit, nastane též v případě, je-li splněno alespoň jedno z kritérií vyvratitelné právní domněnky uvedené v § 3 odst. 2 InsZ – zastavení plateb hlavní části peněžitých závazků, nebo neplnění po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možno dosáhnout uspokojení výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplní povinnost uvedenou v §104 odst. 1 InsZ. Z vyjádření Vrchního soudu v Olomouci plyne, že pro vyslovení se soudu o úpadku dlužníka stačí splnění pouze jedné povinnosti tak, jak plyne z gramatického výkladu vzhledem k použití spojky nebo³⁹. Maršíková usuzuje, že zastavení plateb lze doložit například zprávou banky, finančního úřadu apod. Pouhé tvrzení pro soud nebude dostatečné.⁴⁰

---

³⁶ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s.12.

³⁷ Samozřejmě je nutno brát zřetel na § 143 odst. 2 a 3 InsZ, který stanoví, že důvodem pro zamítnutí insolvenčního návrhu je situace, kdy v době předchozích 6 měsíců byla na jinou osobu převedena pohledávka insolvenčního navrhovatele a dále pokud platební neschopnost vznikla v důsledku protiprávního jednání třetí osoby a lze předpokládat, že v době 3 měsíců bude tato situace odvrácena

³⁸ Usnesení Nejvyššího soudu, sp. zn. 29 NSCR 14/2011 ze dne 21.12.2011

³⁹ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 3 VSOL 36/2009 ze dne 26.3.2009

⁴⁰ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 32.

Předlužení

Z uvedeného ustanovení (§3 odst. 3 InsZ) je zřejmé, že institut předlužení je určen pro osoby právnické či fyzické podnikající. Podmínkou je mnohost věřitelů a převyšující hodnota závazků nad majetkem dlužníka, přičemž je samozřejmě nutno přihlídnout k další správě dlužníkovy majetku, zda není možno předvídat, že dlužník bude moci ve správě majetku nebo provozu podniku pokračovat.

Již v současné době se ovšem objevují názory upozorňující na přílišnou benevolentnost tohoto ustanovení a žádají uzákonění povinnosti podat insolvenční návrh i za předpokladu, že míra zadlužení bude nižší než současných 100%. Zůstává ovšem otázkou, jaká míra zadlužení by tedy měla být uzákoněna a zda tato změna povede k zefektivnění.⁴¹

Hrozící úpadek

Hrozící úpadek, nastane za situace, kdy lze důvodně předpokládat, že „*dlužník nebude schopen plnit řádně a včas podstatnou část svých peněžitých závazků*“ (§3 odst. 4 InsZ) Taranda zde upozorňuje, že tento institut lze užít jen v případě platební neschopnosti, nikoli v případě předlužení. Tak aby tento institut byl skutečně efektivním preventivním řešením, měl by obsáhnout obě možné formy úpadku.⁴²

Řešení úpadku

S ohledem na §1 InsZ je cílem insolvenčního řízení řešení úpadku, či hrozícího úpadku dlužníka tak, aby došlo k vypořádání majetkových vztahů a k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů. V §4 InsZ jsou vymezeny možné formy řešení úpadku, konkrétně jde o konkurz, reorganizaci, oddlužení a zvláštní řešení pro určité subjekty či určité případy.⁴³ Dále bývá řešení úpadku děleno na řešení formy likvidační a sanační.

---

⁴¹ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s.26.

⁴² Tamtéž s.27.

⁴³ Mezi tyto subjekty patří například banky, spořitelni a úvěrová družstva, poté, co pozbyly licenci či povolení (§367 a násl. InsZ)

Konkurz

Konkurz spočívá především ve ztrátě oprávnění dlužníka nakládat s majetkovou podstatou, která je v rámci insolvenčního řízení zpeněžena a dále poměrně rozdělena mezi jednotlivé věřitele, přičemž zbylé neuhrazené pohledávky nezanikají.⁴⁴

Hlavním cílem konkurzu je tedy poměrné uspokojení řádně přihlášených a nepopřených věřitelů z plnění získaného zpeněžením. Věřitelé tak ovšem musí být srozuměni s tím, že budou uspokojeni poměrně a ne zcela.⁴⁵

Zpeněžení je možno provést veřejnou dražbou, prodejem mimo dražbu nebo prodejem dle OSŘ. Po prohlášení konkurzu je tak, k dosažení tohoto cíle, oprávněn nakládat s majetkovou podstatou pouze insolvenční správce.⁴⁶

Kozák upozorňuje, že zásadními právy je nadán věřitel, který je „hybatelem“ konkurzu a insolvenční správce je pouze vykonatelem jeho vůle.⁴⁷

Dále jsou přerušeny soudní a rozhodčí řízení týkající se majetkové podstaty, jichž je dlužník účastníkem. Avšak správce může souhlasit s pokračováním řízení a vstoupit tak do řízení místo dlužníka.⁴⁸

Pro menší konkurzy (dlužníkův celkový obrat za poslední účetní období nepřesáhl 2 mil. Kč a nemá více jak 50 zaměstnanců), nebo pro fyzické osoby – nepodnikatele lze užít nepatrný konkurz. Ten se vyznačuje především jednoduchostí a rychlostí, která je vyjádřena např. v možnosti přednést již na přezkumném jednání konečnou zprávu a vyúčtování, je-li to účelné.⁴⁹

---

⁴⁴ Konkurs. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.insolvencnizakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>

⁴⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s.831.

⁴⁶ Konkurs. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.insolvencnizakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>

⁴⁷ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s.575..

⁴⁸ Tamtéž s.606.

⁴⁹ Konkurs. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.insolvencnizakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>

Reorganizace

Reorganizace, jako jeden ze sanačních řešení úpadku, je způsob řešení určený pro podnikatele, kdy nejpodstatnějším znakem je zachování provozu podniku.⁵⁰

Jde o řešení vhodné především pro větší podnikatele provozující podnik. Provoz probíhá dle předem schváleného reorganizačního plánu za účelem uspořádání vztahů mezi dlužníkem a jeho věřiteli.⁵¹

Návrh na reorganizaci podává dlužník nebo přihlášený věřitel, přičemž návrh, krom obecných náležitostí, musí obsahovat způsob, kterým bude reorganizace provedena, a zároveň informace o majetku ovládajících osob a údaje o kapitálové struktuře. O povolení reorganizace rozhoduje soud, který zároveň jmenuje insolvenčního správce, vyzve dlužníka, aby do 120 dnů předložil reorganizační plán a stanoví další opatření, která jsou pro reorganizaci nutná.⁵²

Reorganizace je speciálním druhem řešení a proto vyžaduje splnění značného množství podmínek, které jsou převážně ekonomické povahy a mnohdy nejsou uvedeny v zákoně.⁵³

Provedení reorganizace pak může probíhat například fúzí podniku, zajištěním financování, vydáním akcií dlužníkem, prodejem majetkové podstaty nebo například restrukturalizací pohledávek věřitelů. Samozřejmě dále je možné tyto způsoby též kombinovat.⁵⁴

Specifikem je, že dispoziční oprávnění nepřechází na insolvenčního správce.⁵⁵

---

⁵⁰ Reorganizace. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>

⁵¹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro neprávnický. 2., aktualiz. vyd.* Praha: Linde, 2011, 440 s. Praktická právní příručka. ISBN 978-80-7201-862-8, s. 39.

⁵² Reorganizace. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>

⁵³ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář. 2. vyd.* V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 1046.

⁵⁴ Reorganizace. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>

⁵⁵ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář. 2. vyd.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 712.

Samozřejmě rozhodnutím o schválení reorganizace není dále vyloučena přeměna na konkurz a to příkladmo pokud dlužník toto řešení sám navrhne, nepředloží-li reorganizační plán, nebo není-li reorganizační plán schválen insolvenčním soudem. Naopak splní-li dlužník reorganizační plán nebo jeho podstatnou část, vydá soud rozhodnutí, kterým reorganizaci skončí a zároveň rozhodne o nákladech a odměně insolvenčního správce.⁵⁶

Oddlužení

Další ze způsobu sanačního řešení úpadku je charakteristický především snahou o motivaci dlužníka k postupnému splácení dluhů. Samozřejmě je, že řešení není okamžité a je podmíněné. Hlavní podmínkou je splnění minimální výše závazků, tak jak je stanoveno zákonem. Soud stanoví, jakým způsobem bude oddlužení probíhat, tedy zda zpeněžením majetkové podstaty, či splátkovým kalendářem. Tento způsob řešení úpadku je přípustný jak pro fyzické tak pro právnické osoby nepodnikající. Příkladem právnické osoby nepodnikající může být společenství vlastníků.⁵⁷

Základním principem je ponechání dispozičního oprávnění s majetkovou podstatou dlužníkovi. Skončením insolvenčního řízení se dlužník dále osvobozuje od placení pohledávek, které v rámci insolvenčního řízení nebyly plně uspokojeny, či které nebyly přihlášeny.⁵⁸

Zahájení, průběh a ukončení tohoto řízení bude konkrétně popsáno níže.

4.3. Zahájení řízení

Jak plyne z § 97 odst. 1 InsZ, insolvenční řízení je zahájeno pouze na základě podání návrhu. Řízení nikdy není zahájeno soudem z jeho vlastní iniciativy. Věcná a místní příslušnost je řešena § 7a a §7b InsZ. Věcně příslušný v prvním stupni je krajský soud. V případě podání k věcně nepřislušnému soudu, bude užít

---

⁵⁶ Reorganizace. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>

⁵⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 1209.

⁵⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 693.

§ 104a OSŘ, naproti tomu místní nepříslušnost bude řešena dle §105 OSŘ a není překážkou pro zahájení řízení (§ 97 odst. 1 InsZ)⁵⁹

Následující odstavce určuje formu návrhu a to buď v listinné podobě s úředně ověřeným podpisem, v elektronické podobě s uznávaným elektronickým podpisem a také prostřednictvím datové schránky.

S doručením návrhu jsou spojeny závažné následky, a proto zákonodárce omezil možnosti podání návrhu. Není tedy možné zaslat návrh faxem nebo e-mailem a poté návrh do tří dnů doplnit tak, jak stanoví §42 odst. 3 OSŘ z důvodu zamezení zneužití v rámci konkurenčního boje mezi účastníky hospodářské soutěže.⁶⁰

Aktivní legitimace k podání insolvenčního návrhu je stanovena §97 odst. 5 InsZ, kdy oprávnění podat návrh má jak dlužník, tak věřitel, ovšem v případě hrozícího úpadku pouze dlužník. Povinnost podat návrh má jen dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem⁶¹, „*bez zbytečného odkladu poté co se dozvěděl nebo měl při náležité pečlivosti dozvědět o svém úpadku*“ (§ 98 odst. 1 InsZ) O tomto se podnikající subjekt dozví nejdéle z účetní uzávěrky.⁶²

Čistě formálním návrhům na zahájení řízení se zákonodárce snaží zabránit ustanovením §98 odst. 3 InsZ, kdy povinnost není splněna v případě zastavení řízení nebo odmítnutí návrhu vinou navrhovatele.⁶³

Zároveň § 99 InsZ určí povinnost náhrady škody v případě nepodání insolvenčního návrhu, přičemž tato povinnost je regulována ustanoveními zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění (dále jen „ObčZ“), konkrétně § 2894 a násl. Této možnosti je ovšem možné využít až po skončení

---

⁵⁹ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 212-213.

⁶⁰ Tamtéž s. 213.

⁶¹ Osoby povinné k podání návrhu jsou konkretizovány v §98 odst. 2 InsZ

⁶² KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 217.

⁶³ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 64.

insolvenčního řízení⁶⁴, kdy škoda je určena rozdílem mezi zjištěnou výší pohledávky a částkou, kterou věřitel obdržel.⁶⁵ (také §99 odst. 2 InsZ)

Dle §629 odst. 1 ObčZ je promlčecí doba stanovena na 3 roky a začátek běhu lhůty je určen § 620 odst. 1 ObčZ. Maršíková k tomuto uvádí, že je třeba uplatnit nárok věřitele co nejdříve, tedy již v průběhu řízení nebo podat návrh na nařízení předběžného opatření dle § 100 odst. 1 InsZ.⁶⁶

Návrh na zahájení řízení musí obsahovat náležitosti vyjmenované v § 42 odst. 4 OSŘ, ustanovení §79 odst. 1 a 2 OSŘ se nepoužije, vzhledem k existenci § 103 a násl. InsZ, který představuje úpravu speciální (jak je uvedeno v kapitole 1.3).

K obecným náležitostem je tak třeba uvést:

- označení insolvenčního navrhovatele,
- dlužníka, příp. jeho zástupců (§103 odst. 1),
- rozhodující skutečnosti osvědčující⁶⁷ úpadek či hrozící úpadek (§103 odst. 2) – v tomto případě nestačí pouhé konstatování, že dlužník je insolventní, v platební neschopnosti apod., či snad pouhá domněnka, ale je nutné uvést konkrétní údaje o dalších věřitelích dlužníka a jejich pohledávkách⁶⁸; musí být tedy tvrzeny skutečnosti, ze kterých úpadek či hrozící úpadek jasně vyplývá⁶⁹, za nedostatek je považováno též neuvedení konkrétní výše pohledávek⁷⁰
- skutečnosti, ze kterých vyplývá oprávnění podat návrh (§103 odst. 2),
- označeny důkazy⁷¹ (§103 odst. 2)
- označeno, čeho se navrhovatel domáhá (§103 odst. 2) – dle závěrů judikatury není nutné, aby navrhovatel předložil soudu konkrétní návrh na

---

⁶⁴ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 219.

⁶⁵ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 62.

⁶⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 163.

⁶⁷ Viz §131 InsZ, přičemž osvědčení je třeba chápat jako pouhou pravděpodobnost zjištění - (Maršíková J. a., 2014, str. 223)

⁶⁸ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 14/2011, ze dne 21.12.2011

⁶⁹ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 22/2009, ze dne 20.05.2010

⁷⁰ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2 VSOL 148/2009, ze dne 23.06.2009

⁷¹ §125 OSŘ

rozhodnutí (petit), postačuje, pokud není pochyb, čeho se navrhovatel domáhá^{72 73}

Další náležitosti jsou rozdílné dle subjektu, který návrh podává.

4.3.1.1. Zahájení na návrh věřitele

V případě zahájení řízení na návrh věřitele, je povinností věřitele připojit též přihlášku pohledávky, čímž věřitel prokazuje svoji aktivní legitimaci ve smyslu § 97 odst. 5 InsZ. O pohledávce nesmí být jakýchkoli pochyb, proto je třeba ze strany věřitele připojit všechny listiny tak, aby soud mohl usoudit na existenci pohledávky, která je splatná.⁷⁴ Náležitosti této přihlášky jsou stejné tak, jak je uvedeno v § 174 InsZ.

Jak již bylo řečeno výše, je třeba brát ohled na usnesení Nejvyššího soudu⁷⁵, které stanoví, že nestačí pouhé označení dalších věřitelů, ale je nutné připojit i přesné informace o jejich pohledávkách.⁷⁶ Toto ustanovení je striktnější, než v předchozím ZoKaV, kdy dostačovalo pouhé uvedení dalšího věřitele, ale vzhledem k automatickým následkům zahájení řízení je přiměřené.⁷⁷

Návrh neurčitý, neúplný nebo nesrozumitelný je do 7 dnů soudem odmítnut (§ 128 odst. 1 InsZ). V případě nedoložení příloh, stanoví soud nejvýše 7denní lhůtu k doplnění. Po marném uplynutí této lhůty soud rozhodne o odmítnutí návrhu. (§128 odst. 2 InsZ)

V případě, kdy věřitel podá insolvenční návrh dříve než dlužník, stále zůstává zachována možnost dlužníka, aby podal návrh na povolení oddlužení. Primárně je samozřejmě předpokládán dlužníkův zájem na včasném řešení

---

⁷² Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 VSPH 274/2008, ze dne 27.11.2008

⁷³ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 66-67.

⁷⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 177-178.

⁷⁵ Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 14/2011, ze dne 21.12.2011

⁷⁶ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 71.

⁷⁷ Tamtéž s. 72.

situace, tím tedy případ, kdy dlužník podá insolvenční návrh a současně s ním i návrh na povolení oddlužení.⁷⁸

Pokud se tak nestane, § 390 InsZ stanoví dlužníkovi třicetidenní lhůtu od doručení insolvenčního návrhu k podání návrhu na povolení oddlužení (§390 odst. 1 InsZ)

Řeháček zhodnocuje, že především v případě, kdy je navrhovatelem věřitel, klade zákon vysoké nároky na osvědčení úpadku dlužníka.⁷⁹

4.3.1.2. Zahájení na návrh dlužníka

Obligatorní náležitosti na zahájení řízení stanoví § 104 odst. 1 InsZ, konkrétně pak tedy „seznam majetku včetně pohledávek s uvedením svých dlužníků, seznam závazků s uvedením svých věřitelů, seznam svých zaměstnanců a listiny, které dokládají úpadek nebo hrozící úpadek“. Z rozhodnutí Vrchního soudu jasně plyne, že nedostačuje pouhé doložení listin, ze kterých by byly tyto skutečnosti patrné.⁸⁰ Je tedy nutné pro účely insolvenčního řízení utvořit seznamy, z nichž je očividné, jaký je stav dlužníkovy majetku. Listiny musí být též označeny jako seznam majetku, seznam závazků nebo seznam zaměstnanců dlužníka. V případě jasné neexistence zaměstnanců dlužníka soud dovozuje, že je možné pokračovat v řízení i přes nevyjádření se dlužníka, že žádné zaměstnance nemá.^{81 82}

Taktéž musí být listiny podepsány a prohlášeno, že jsou úplné a pravdivé. Toto tvrzení pak soud považuje za čestné prohlášení dlužníka.⁸³

V případě, že seznamy nebudou označeny za správné a úplné jak plyne z §104 odst. 4 InsZ, nemohou být považovány za splnění povinnosti a není též možné, aby se jich navrhovatel dovolával.⁸⁴

⁷⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 695.

⁷⁹ ŘEHÁČEK, Oldřich. Úpadek a jeho osvědčení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 19-21.

⁸⁰ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 29 NSČR 7/2008 ze dne 26.02.2009

⁸¹ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 804/2009 ze dne 25.5.2010

⁸² MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 176.

⁸³ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 242.

Další detailní rozpracování náležitosti, které je dlužník povinen uvést, je stanoveno v odst. 2-4 § 104 InsZ. Dlužník tedy uvede nejen náležitosti plynoucí z obchodních knih a účetních dokladů, ale také se vyjádří k dobytosti (v případě svých pohledávek – odst. 2 věta druhá). U svých závazků též zda uznává jejich důvod vzniku a výši (odst. 3 věta třetí). Z odst. 3 dále plyne povinnost dlužníka označit ty závazky, ze kterých plyne právo na uspokojení ze zajištění, zda toto právo popírá a z jakého důvodu.⁸⁵

Následkem nedodání listin, či jejich neúplnosti je dle § 128 odst. 2 InsZ je odmítnutí návrhu. Samozřejmostí je nutnost předešlého poučení navrhovatele a stanovení lhůty k doplnění, která je dle § 128 odst. 2 InsZ, stanovena na 7 dní.⁸⁶

4.3.1.3. Návrh na povolení oddlužení

V případě, že dlužník chce řešit svůj úpadek oddlužením, je nutné k insolvenčnímu návrhu připojit též návrh na povolení oddlužení⁸⁷ (§106 odst. 1 a §390 odst.1 InsZ).

Tento návrh může podat ovšem pouze dlužník (§389 odst. 3 InsZ). V §389 odst. 1 jsou výslovně uvedeny skupiny, které mohou úpadek či hrozící úpadek, řešit oddlužením⁸⁸.

Do konce roku 2013 bylo možno, aby oddlužení bylo povoleno jen dlužníku – nepodnikateli. Ovšem toto pojetí bylo judikaturně měněno. Oddlužení bylo nejdříve vyloučeno u držitelů živnostenského oprávnění, kteří měli dluhy z podnikatelské činnosti. Později bylo ovšem dovozeno, že živnostenské oprávnění oddlužení nevylučuje, protože z toho, že je dlužník držitelem živnostenského oprávnění, ještě nutně neplyne, že je podnikatelem⁸⁹. Dalším

---

⁸⁴ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 29 NSČR 22/2009 ze dne 20.05.2010

⁸⁵ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 241.

⁸⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 175.

⁸⁷ Na rozdíl od insolvenčního návrhu je nutno podat pouze na předepsaném formuláři, který je dostupný na insolvenčni-zakon.justice.cz/forms/navrh_povoleni_oddluzeni.pdf

⁸⁸ „Právnícká osoba, která podle zákona není považována za podnikatele a současně nemá dluhy z podnikání, nebo fyzická osoba, která nemá dluhy z podnikání“ (§389 odst.1 písm. a) a b) InsZ)

⁸⁹ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci, sp. zn. 2 VSOL 177/2009 ze dne 11.5.2010

vývojem bylo stanoveno, že i dluhy z podnikání v menší míře oddlužení nejsou překážkou.⁹⁰

V zákoně jsou ovšem možnosti řešení úpadku, vzniklého dluhy z podnikání, oddlužením taxativně stanoveny a to za podmínek uvedených v §389 odst. 2 písm. a) – c) InsZ.⁹¹ Touto myšlenkou se zabýval i Nejvyšší soud České republiky, který upozornil na toto ustanovení a na jasný záměr zákonodárce, který požaduje, aby dlužník, který žádá o povolení oddlužení, nebyl podnikatelem. Nejvyšší soud ve svém odůvodnění považuje toto ustanovení za příliš tvrdé a poukazuje na nutnost individuálního zhodnocení, tak aby nebylo automatické rozhodnutí proti záměru celého zákona. Dále soud dodává, že takové ustanovení nesmí být svévolí a musí obsahovat řádné zdůvodnění. Pro zhodnocení, zda je dluh z předchozí podnikatelské činnosti skutečně překážkou pro povolení oddlužení, stanoví nutnost přihlídnout k „1. době vzniku konkrétního dlužníkova závazku z podnikání, 2. době ukončení dlužníkova podnikání, 3. četnosti neuhrazených dlužnickových závazků (dluhů) z podnikání, 4. výši konkrétního dlužníkova závazku (dluhu) z podnikání v porovnání s celkovou výší všech dlužnickových závazků, 5. tomu, zda věřitel, o jehož pohledávku jde, je srozuměn s tím, že tato pohledávka bude podrobena režimu oddlužení“⁹²

Současné ustanovení zákona tak reagovalo na výše zmíněný judikaturní výklad. Dle Plevy je otázkou času, kdy bude nutné opět tuto část zrevidovat tak, aby postihovala i podnikatelský prvek.⁹³

Jako překážka povolení oddlužení není spatřována ani případná podnikatelská činnost dlužníka, kdy není schopen najít adekvátní pracovní pozici. V tomto případě je pak též možné řešit úpadek dlužníka oddlužením tak, aby na tyto případy nedoléhala přílišná tvrdost zákona.⁹⁴

---

⁹⁰ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 692-693.

⁹¹ Věřitel, o jehož pohledávku jde, musí souhlasit; jde o pohledávku neuspokojenou v jiném insolvenčním řízení, které bylo zrušeno dle § 308 odst. 1 písm. c) a d) InsZ; nebo jde o pohledávku zajištěného věřitele (§389 odst.2 InsZ)

⁹² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 NSČR 3/2009 ze dne 21.4.2009

⁹³ PLEVA, Vítězslav. PODNIKATEL A ODDLUŽENÍ? OD 1.1.2014 DEFINITIVNĚ ANO. *EPRAVO* [online]. 2014 [cit. 2015-07-26]. Dostupné z:

<http://www.epravo.cz/top/clanky/podnikatel-a-oddluzeni-od-1-1-2014-definitivne-ano-93326.html>

⁹⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn 1 VSPH 280/2010 ze dne 11.5.2010

V případě, kdy dlužník chce svůj úpadek řešit oddlužením, musí být k žádosti a obecným náležitostem připojeny další listiny uvedené v § 391 InsZ. Dlužník je povinen především dodat údaje o očekávaných příjmech v příštích pěti letech, údaje o příjmech za minulé tři roky a návrh způsobu oddlužení, nebo sdělení, že takový návrh nepodává. (§391 odst. 1 InsZ) Skutečnosti zde tvrzené pak dokládá především listinami uvedenými v § 392 odst. 1 InsZ.

Údaje o příjmech za poslední tři roky je možné doložit výplatními listinami, výpisy z bankovních účtů apod.⁹⁵

Pokud dlužník žádá oddlužením plněním splátkového kalendáře a žádá o určení nižších než zákonem stanovených splátek⁹⁶ dle § 391 odst. 2 InsZ musí též učinit v tento okamžik. Zároveň je povinen stanovit výši splátek (nebo jejich určení) a dále vysvětlit důvod vzniku úpadku. O snížených měsíčních splátek při oddlužení plněním splátkového kalendáře dále soud rozhoduje dle § 398 odst. 4 InsZ.⁹⁷

Pro povolení oddlužení je nutné, aby byl sledován poctivý záměr, hodnota plnění nezajištěným věřitelům v průběhu následujících 5 let vyšší než 30% a zároveň nesmí být pozorován lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka (§395 odst. 1 a 2 InsZ). Do 1.1.2014 bylo v zákoně příkladmo vyjmenováno několik skutečností, ze kterých lze usuzovat na nepoctivý záměr dlužníka.⁹⁸

Z tohoto bylo ovšem ustoupeno a byla ponechána pouze generální klauzule. Dle Krhuta může být nepoctivým záměrem převedení majetku dlužníka na jinou osobu za účelem zkrácení věřitele.⁹⁹

Ovšem dle rozhodnutí Nejvyššího soudu takovýmto jednáním není situace, kdy je majek převeden na osobu blízkou a později, po nepovolení oddlužení, je majetek převeden zpět na dlužníka. Soud toto rozhodnutí odůvodňuje tím, že

---

⁹⁵ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 699.

⁹⁶ Výši splátek je možné po zadání základních údajů zjistit díky inteligentnímu formuláři na insolvenzni-zakon.justice.cz/kalkulator-splatek.html

⁹⁷ Zhodnotí tedy především, zda lze předpokládat, že nezajištění věřitelé obdrží alespoň 50% hodnoty svých pohledávek a zároveň přihlédne k důvodům, které vedly k úpadku, k celkové výši závazků atd. (§398 odst. 4 InsZ)

⁹⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 704.

⁹⁹ KRHUT, Rostislav. Poctivý záměr oddlužení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 42-43.

podáním návrhu na povolení oddlužení dlužník jeví snahu řešit svoji situaci, kterou si možným lehkomyšlným jednáním způsobil, a napravit tak své chyby. Tedy i opětovné převedení majetku na dlužníka je znakem snahy dlužníka situaci řešit a není tak nepoctivým jednáním.¹⁰⁰

Za nepoctivý záměr dále není považováno jednání, kdy jednotlivé splátky budou hrazeny třetí osobou¹⁰¹, v případě, kdy dlužník není schopen plnit sám. Otázkou dále je, jak budou posuzovány případy opětovné žádosti pro oddlužení. V tomto případě převažuje názor, že podmínky budou posuzovány přísněji, ale možnost oddlužení vyloučena v žádném případě nebude.¹⁰²

Poměrně častou situaci, kdy dlužník zatají finanční instituci většinu nebo všechny své dluhy a zároveň o tomto podepíše čestné prohlášení, řešil též Vrchní soud v Praze. Podepsání čestného prohlášení ve většině případů znamenalo pozdější trestní stíhání a následné odsouzení (velmi často přečin podvodu dle §209 odst. 1, zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, v platném znění), které pak mohlo vést k domněnce nepoctivého záměru a neschválení oddlužení. Soud ovšem dovedl, že i v těchto případech je nutné individuální zhodnocení soudce a pouze tato jedna indicie nemůže vést k plošnému odmítnutí návrhu na povolení oddlužení.¹⁰³

Za okolností, kdy žádá o oddlužení osoba, která se do této situace dostala kupříkladu z důvodu gamblerství či marnotratnosti je i zde oddlužení možné a nejedná se tak v žádném případě o nepoctivý záměr. Ovšem je třeba mít na paměti, že podobné jednání je nežádoucí a tyto osoby musí svůj přístup k hospodaření nadále přehodnotit.¹⁰⁴

4.3.1.4. Oznámení o zahájení a účinky s tím spojené

K zahájení insolvenčního řízení je soud oprávněn požadovat složení zálohy¹⁰⁵ na náklady řízení (§108 InsZ), přičemž uhrazením této částky dlužník

---

¹⁰⁰ Usnesení Nejvyššího soud sp. zn. 29 NSČR 32/2011 ze dne 28.3.2012

¹⁰¹ Na základě smlouvy o důchodu

¹⁰² KRHUT, Rostislav. Poctivý záměr oddlužení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 42-43.

¹⁰³ Usnesení Vrchního soudu v Praze 3 VSPH 1352/2011 ze dne 11.1.2012

¹⁰⁴ KRHUT, Rostislav. Poctivý záměr oddlužení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 42-43.

¹⁰⁵ Běžná výše zálohy pro řešení oddlužením je cca 5.000,- Kč

dává najevo existenci „reálné šance, že věřitelé dosáhnou částečného uspokojení svých pohledávek“.¹⁰⁶

Soud zahájení insolvenčního řízení vyhlásí v insolvenčním rejstříku, na úřední desce soudu a v její elektronické podobě. Písemné vyhotovení obdrží dlužník a navrhovatel, je-li odlišný od dlužníka, a další osoby uvedené v §102 InsZ.¹⁰⁷

Jak již bylo uvedeno v kapitole 2.2 této práce, řízení je zahájeno doručením bezvadného návrhu soudu. Účinky nastanou v okamžiku zveřejnění vyhlášky v insolvenčním rejstříku¹⁰⁸, v soudem přesně stanovenou hodinu a minutu.

Oznámení o zahájení insolvenčního řízení je obsaženo v ustanovení § 101 odst. 1 InsZ, přičemž toto oznámení nemá jen charakter deklaratorní, nýbrž též konstitutivní, kdy jsou s tímto okamžikem spojené účinky se zahájením insolvenčního řízení stanovené v § 109 a násl. InsZ.¹⁰⁹ Pro tuto práci asi nejzásadnějším účinkem spojeným se zahájením insolvenčního řízení je skutečnost, že pohledávky od tohoto okamžiku již mohou být uplatněny jen přihláškou, nikoli žalobou¹¹⁰(§109 odst. 1 písm. a) InsZ).

Řízení do této doby zahájená jsou zastavena pro nedostatek procesních podmínek (§103 a násl. OSŘ), přičemž judikatura dovozuje, že je nutné v tomto řízení rozhodnout o zamítnutí žaloby.¹¹¹

Další účinky jsou vyjmenovány v § 109 odst. 1 písm. b)- d) - § 114 InsZ a dále v § 111, 140, 173 odst. 4 InsZ.¹¹² Mimo jiné je též dovozena povinnost exekutorova vydat všechny doposud vymožené majetkové hodnoty do majetkové

---

¹⁰⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 723/2010 ze dne 1.9.2010

¹⁰⁷ Tamtéž s. 228.

¹⁰⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 188.

¹⁰⁹ Tamtéž s. 227.

¹¹⁰ Důvodem je snaha o existenci takového stavu, kdy bude možno co nejefektivněji uspokojit všechny pohledávky věřitelů – dle Usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2444/2010 ze dne 2.12.2010. (Maršíková J. a., 2014, str. 190)

¹¹¹ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 263.

¹¹² Tamtéž s. 263.

podstaty insolvenčnímu správci, přičemž náklady exekuce přihlásí jako běžný věřitel.¹¹³

Jak již bylo uvedeno výše, od tohoto okamžiku mohou věřitelé uplatňovat přihlášky svých pohledávek a soud je povinen je evidovat. Avšak vyzvání k tomuto mohou být soudem i později. Nejzazší termín pro podání přihlášky je 30 dní po rozhodnutí o úpadku řešeného oddlužením.¹¹⁴

Zásadním účinkem je též omezení nakládání s majetkovou podstatou tak, jak stanoví § 111 InsZ. Do této kategorie patří též majetek, získaný na základě námitek neplatných nebo neúčinných právních úkonů ze strany dlužníka (§231-§243 InsZ)¹¹⁵

V případě nutnosti je možné, aby soud rozhodl o předběžných opatřeních, jako je ustanovení předběžného správce (§112 InsZ), či oprávnění dlužníka nakládat s majetkovou podstatou pouze se souhlasem předběžného insolvenčního správce. (§113 odst.1 InsZ)

Všechny účinky pominou rozhodnutím soudu o vzetí na vědomí splnění oddlužení dle § 413 InsZ.¹¹⁶

4.4. Rozhodnutí o úpadku

V případě, že na základě bezvadného návrhu, je zjištěn úpadek nebo hrozící úpadek dlužníka, vydá insolvenční soud rozhodnutí úpadku (§ 136 InsZ). Náležitosti tohoto rozhodnutí jsou ustanoveny v odstavci druhém. Konkrétně musí být zjištěn úpadek dlužníka (písm. a), ustanoven insolvenční správce (písm. b), vyzvání věřitelé k přihlášení svých pohledávek¹¹⁷ (písm. d) a zajišťovacích práv¹¹⁸ (písm. e), a dále stanoven termín přezkumného jednání a schůze věřitelů (písm. f).

Nově, od 1. 1. 2014, je dalším následkem rozhodnutí o insolvenčním návrhu spojeném s návrhem na povolení oddlužení povinnost dlužníka skládat

¹¹³ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 20 CDo 3845/2011 ze dne 24.1.2012

¹¹⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 193.

¹¹⁵ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 267.

¹¹⁶ Tamtéž 262.

¹¹⁷ Dle § 136 odst. 3 je v případě oddlužení stanovena 30 denní lhůta

¹¹⁸ Nestačí pouhé oznámení správci a je nutno toto uplatnit přihláškou (Kozák J. B., 2013, str. 333)

k rukám insolvenčního správce částku 1.089,- Kč měsíčně. Konkrétně tato částka obsahuje 750,- Kč zálohu odměny správce a částku 150,- Kč záloha na paušální náhrady hotových výdajů, v případě, že je správce plátce DPH, pak též tuto částku zvýšenou o 21%. (§136 odst. 4 InsZ)

Za situace, kdy je v návrhu obsažen též navrhovaný způsob řešení, je o něm rozhodnuto samostatným výrokem přímo v rozhodnutí o úpadku, nebo vyčleněným samostatným rozhodnutím insolvenčního soudu. Erbsová dále upozorňuje, že odůvodnění usnesení může chybět a to pokud je rozhodnutí bezrozporné s návrhem a nikdo tento návrh neodporoval.¹¹⁹

Rozhodnutí o úpadku má mnohé zásadní účinky, které jsou jednak stanoveny již obsahem rozhodnutí o úpadku a jednak též zákonem. (§ 140- 140e InsZ) Proto je velmi důležité stanovit časový okamžik co nejpřesněji – tedy nejen na dny, ale též na hodiny a minuty.¹²⁰

Jak již bylo uvedeno výše – rozhodnutí o úpadku stanoví samozřejmě skutečnost, že byl zjištěn úpadek dlužníka a je stanoven insolvenční správce. Pro vyzvání věřitelů k přihlášení pohledávek je dle § 136 odst. 3 InsZ v případě oddlužení stanovena lhůta na 30 dní, konkrétně z důvodu, že veškeré informace o věřitelích by měly být známy již z návrhu na povolení oddlužení.¹²¹ V praxi je tato představa ovšem mnohdy lichá, kdy samotný dlužník pro množství svých závazků, nemá prakticky žádný přehled o svých dlužích. Tato lhůta je prekluzivní¹²² a procesněprávní^{123, 124}.

Naopak náležitosti přihlášky pohledávky není třeba v tomto rozhodnutí stanovit především z důvodu existence § 176 InsZ, který odkazuje na přesně

---

¹¹⁹ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 408.

¹²⁰ Tamtéž s. 409-410.

¹²¹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 235.

¹²² Po uplynutí této lhůty již není možno nárok uplatnit

¹²³ Pro včasnost postačuje předání poštovnímu přepravci

¹²⁴ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 334.

stanovený formulář pro tyto účely¹²⁵.¹²⁶ Soud je ovšem povinen výslovně uvést následky nepřihlášení pohledávky.¹²⁷

Další účinky jsou obsaženy v zákoně odděleně, konkrétně v § 140 – 140 e InsZ. Předběžné opatření se rozhodnutím o úpadku automaticky neruší. Toto rozhodnutí působí dále na možnost započtení, které je v zásadě přípustné, ovšem za podmínek stanovených zákonem. Tímto rozhodnutím se také přerušuje všechna dosud probíhající soudní a rozhodčí řízení dlužníka a zároveň ani není možné takováto řízení zahájit. Řízení jiná, kupříkladu daňová nebo ve věcech vkladu práva k nemovitostem, se nepřerušují. Tradičním následkem je nemožnost výkonu rozhodnutí nebo exekuce proti dlužníku.

V případě, že o návrhu není rozhodnuto jiným způsobem¹²⁸, v usnesení, ve kterém je rozhodnuto o zjištění úpadku dlužníka, je zároveň obsaženo též rozhodnutí o povolení oddlužení dle § 397 InsZ. Dle § 148 odst. 3 InsZ rozhodne soud v případě, že dlužník podal jak návrh na zahájení insolvenčního řízení, tak návrh na povolení oddlužení, o způsobu řešení úpadku zároveň s rozhodnutím o úpadku.

Pokud by byl návrh na povolení oddlužení podán po návrhu na zahájení věřitelem, bude, dle § 149 odst. 2 písm. InsZ, rozhodnuto do 30 dnů po rozhodnutí úpadku. Vrchní soud v Praze pak v této souvislosti hovoří ve své judikatuře o insolvenčním soudu jako o „strážci společného zájmu věřitelů“, kdy hodnotí poctivý záměr dlužníka, dostatečně ekonomicky zajímavou nabídku uspokojení pro věřitele a subjektivní přípustnost oddlužení u konkrétního dlužníka¹²⁹.¹³⁰

---

¹²⁵ Formulář je veřejně přístupný na internetových stránkách

<http://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>

¹²⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 234.

¹²⁷ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 333.

¹²⁸ Vzetí na vědomí zpětvzetí, odmítnutí či zamítnutí.

¹²⁹ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 VSPH 463/2010 ze dne 5.8.2010

¹³⁰ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 216.

5. Úkony účastníků po rozhodnutí o úpadku

5.1. Úkony věřitelů

Nejzásadnějším úkonem, který je věřitel oprávněn učinit je přihlášení pohledávky¹³¹ dle § 165 ve spojitosti s § 173 InsZ ve 30 denní lhůtě stanovené pro oddlužení v § 136 odst. 3 InsZ. Samozřejmě nutno dodat, že nevyužití tohoto oprávnění může vést k osvobození dlužníka od zaplacení po skončení insolvenčního řízení. (§ 414 odst. 2 InsZ) Nutnost přihlášení je důležitým předpokladem pro naplnění základní zásady – poměrného uspokojení věřitelů.¹³²

Věřitelé musí vždy vyčíslit pohledávku v penězích (§175 InsZ) a použít k tomu stanovený formulář. V případě nepodání přihlášky ve formulářové formě, je podání kvalifikováno toliko jako vadné a insolvenční správce je povinen vyzvat dle §188 odst. 2 InsZ k nápravě.^{133 134} K přihlášce pohledávky je dále nutné připojit přílohy, ze kterých budou tvrzené skutečnosti patrné. (§177 InsZ)

Sigmund však uvádí, že je možno zaznamenat vývoj směrem k menší formálnosti samotné přihlášky a tvrzení v ní obsažených.¹³⁵

Věřitel musí být při vyčíslení výše pohledávek opatrný z důvodu odpovědnosti věřitele za nadhodnocení pohledávky. Pokud po zjištění pohledávky bude její výše nižší jak 50% původně přihlášené, může věřitel očekávat dva postihy. K takto nadhodnocené pohledávce se nebude přihlížet a zároveň soud může stanovit sankci, která odpovídá až výši nadhodnocení.¹³⁶

Přihlašovány jsou pohledávky různého druhu a zákon dále pak stanoví, jaké konkrétní informace je pro daný druh třeba uvést. Obecně lze říci, že je nutno označit celkový počet pohledávek a jejich očíslování, označení výše jistiny,

---

¹³¹ Viz § 1721 ObčZ

¹³² MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 109.

¹³³ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 180/2008 ze dne 8.10.2008

¹³⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 307.

¹³⁵ SIGMUND, Adam. Pohledávky věřitelů. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 21-23.

¹³⁶ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 115-116.

příslušenství a celkové výše pohledávky¹³⁷ spolu s důvodem vzniku. Dále je třeba uvést údaj o vykonatelnosti, podřízenosti, podmíněnosti, splatnosti a měnu, ve které je pohledávka uplatňována^{138, 139}.

Důvod vzniku nemusí být právně kvalifikován a postačí jen uvedení úplných informací, na základě kterých bude moci správce pohledávku přezkoumat. Nutné je poznamenat, že jak důvod vzniku tak ani její pořadí nemůže již věřitel měnit.¹⁴⁰

Jak již bylo výše uvedeno, zákon formuluje různé druhy pohledávek a dále určí, jaké další informace je třeba uvést.¹⁴¹

Můžeme tak pohledávky dělit do skupin:

- pohledávky, které se přihlašují - §165 odst. 1 InsZ
- pohledávky uspokojované jako přihlášené - §165 odst. 2 InsZ
- pohledávky za majetkovou podstatou - §168 InsZ
- pohledávky jim postavené na roveň - §169 InsZ
- další pohledávky, které toto označení nemají, přesto jsou uspokojovány – např. dle §163 InsZ.¹⁴²

Obecně lze však říci, že je nutné své pohledávky přihlásit, bez zřetele k jejich povaze.¹⁴³

Uplatňovat tak věřitel musí i pohledávku, jejíž vznik je spojen s odkládací podmínkou, nebo zánik s podmínkou rozvazovací, tedy pohledávku podmíněnou, pokud chce, aby byla uspokojena v rámci insolvenčního řízení. Konkrétně se může jednat o pohledávku, jejíž vznik je vázán na právní moc rozhodnutí. Dále je nutné přihlásit i pohledávky, které prozatím nejsou splatné, přičemž v případě oddlužení se též uvádí ve splátkovém kalendáři. Důležité je přihlásit i pohledávky

---

¹³⁷ Do skončení přezkumného jednání, do zjištění pohledávky, je věřitel částku oprávněn měnit (§192 odst.4 InsZ)

¹³⁸ Dle § 175 musí být přepočteno na českou měnu

¹³⁹ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 113.

¹⁴⁰ Tamtéž s. 117.

¹⁴¹ Tamtéž s. 113.

¹⁴² RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 5.

¹⁴³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 300.

již jednou uplatněné byly, například v rozhodčím či soudním řízení. Stejně platí též pro vykonatelné a zajištěné pohledávky.¹⁴⁴

Příhlášky pohledávek jsou podávány u insolvenčního soudu (§173 odst. 1 InsZ), který sestavuje seznam přihlášených pohledávek přístupný v insolvenčním rejstříku (189 odst. 3 InsZ) a následně přihlášku pohledávky spolu s přílohami předává insolvenčnímu správci. Z tohoto správce též sestaví seznam přihlášených pohledávek¹⁴⁵ a výslovně se vyjádří, zda pohledávku popírá. (§189 odst. 2 InsZ)

Zvlášť je soud povinen vyzvat zahraniční věřitele¹⁴⁶, kteří jsou známi, konkrétně doručením rozhodnutí o zahájení řízení, rozhodnutí o úpadku a dále výzvu k přihlášení pohledávky, přičemž všechny tyto dokumenty mají být doručeny zvlášť. (§430 InsZ)

Uplatňování pohledávek je, stručně řečeno, institut zajišťující určení práv, která budou uspokojována plněním.¹⁴⁷

Dalším úkonem, který je věřitel oprávněn učinit, je popěrný úkon. Možnost popěrného úkonu učiněného věřitelem byla do právní úpravy zavedena až v návaznosti na nález Ústavního soudu¹⁴⁸, který určil, že též věřiteli náleží právo popírat pohledávky jiných věřitelů tak, aby bylo zabráněno uspokojení v nižší míře, pokud by insolvenční správce neoprávněnou pohledávku nepopřel.¹⁴⁹

Popěrný úkon ovšem nemohou činit všichni přihlášení věřitelé bez výjimky. Do této skupiny patří věřitelé, kteří mají pohledávky za podstatou nebo jim na roveň postavené.¹⁵⁰

---

¹⁴⁴ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 82-83.

¹⁴⁵ Konkrétní náležitosti jsou stanoveny v § 11 vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona

¹⁴⁶ mají bydliště či sídlo v EU, vyjma Dánska (§430 odst.1 InsZ)

¹⁴⁷ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 3.

¹⁴⁸ Usnesení Ústavního soudu sp. zn. III ÚS 14/10 ze dne 2.3.2010

¹⁴⁹ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 666-667.

¹⁵⁰ KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 467.

Věřitel musí k popření užít formulář a doručit jej nejpozději tři pracovní dny před termínem přezkumného jednání, na kterém bude daná pohledávka projednávána. Není-li toto popření odmítnuto (pro vady či opožděnost), považuje se za žalobu proti přihlášenému věřiteli. V zásadě by tedy i z formulářového popření mělo plynout čeho a z jakých důvodů se popírající domáhá, ev. též o jakou žalobu se jedná.¹⁵¹

Pachl upozorňuje, že v případě jakýchkoli vad bude podání věřitele odmítnuto bez možnosti opravy či doplnění. I přes formulářovou formu je tedy pro úspěch nutné, aby podání splňovalo náležitosti, které vyžaduje OSŘ pro žalobu.¹⁵²

Obecně k účinnosti procesního úkonu popření musí být splněno několik kumulativních podmínek. Musí být učiněna oprávněnou osobou, včas, musí splňovat formální i obsahové náležitosti – především srozumitelné, zdůvodněné a přezkoumatelné¹⁵³. Nutností je jasně určit, která pohledávka je popírána, v jaké výši a z jakého důvodu. Nestačí tak tedy pouhé zkonstatování popření, ale je nutné uvést z jakých příčin je pohledávka popřena.¹⁵⁴

5.2. Úkony dlužníka

Jak již bylo uvedeno výše, dlužník je povinen insolvenčnímu správci hradit zálohu na odměnu a hotové výdaje tak, aby dostatečně zřejmé, že dlužník je ochoten a schopen hradit měsíčně danou částku tak, aby byl dluh postupně umořován.

Dále je dlužník povinen poskytnout správci všeobecnou součinnost a řídit se jeho pokyny, tak jak je uvedeno v § 210 odst. 1 InsZ. Samozřejmě, že správce vychází ze seznamu majetku, který je přílohou insolvenčního návrhu (§211 InsZ), ale dále může provádět vlastní šetření majetkové situace dlužníka. Pro dlužníka v tomto plyne povinnost umožnit přístup správci do všech míst, kde se nachází jeho majetek. Pokud tak neučiní, soud, na návrh správce, nařídí prohlídku těchto

---

¹⁵¹ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 682-683.

¹⁵² KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 496.

¹⁵³ Usnesení Ústavního soudu č. j. I ÚS 1410/2011 – 2 ze dne 29.10. 2013

¹⁵⁴ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 204-205.

míst. Jak uvádí Taranda, jde o zásah do domovní svobody, a proto soud musí rozhodnout velmi uvážlivě. Dlužník proti tomuto rozhodnutí nemůže podat odvolání. Pro správce je doporučováno přizvání důvěryhodné osoby - například zástupce obce nebo policie - a dále je správce povinen sepsat protokol. Tento protokol dlužník nemá povinnost podepsat.¹⁵⁵

Nespolupracujícího dlužníka je správce oprávněn nechat předvolat insolvenčním soudem, tak aby byl zjištěn skutečný stav majetkové podstaty. (§216 InsZ) O tomto je také sepsán protokol. (§216 InsZ)

Ani dlužníkovi není upřena možnost přihlášené pohledávky popírat. (§192 odst. 1 InsZ) Ten tak může učinit přímo na přezkumném jednání či písemnou formou, jako reakci na výzvu¹⁵⁶ správce aby se k jednotlivým pohledávkám vyjádřil. Následkem je incidenční spor, kdy věřitel je žalován (vykonatelná pohledávka) či žaluje (nevykonatelná pohledávka) přímo dlužníka. Účinkem popření určité pohledávky nebo její části co do pravosti nebo výše je, že daná pohledávka se nestává exekučním titulem. (§192 odst. 3 InsZ) Samozřejmě též u dlužníka platí obecné požadavky na popěrný úkon jako u věřitele - srozumitelnost, zdůvodněnost a přezkoumatelnost.

5.3. Úkony správce

Poměrně zásadní činností správce v této době je přezkoumání přihlášených pohledávek. (§188 odst. 1 InsZ).

Insolvenční správce nejprve provede kontrolu, zda neobsahuje tak rozsáhlé vady, pro které by byla nepřezkoumatelná, zda byla podána včas a zda se k této přihlášce bude přihlížet. Za výše uvedenou vadu je možné považovat absenci podpisu přihlášky, nepoužití povinného formuláře, nevyčíslení pohledávky apod.¹⁵⁷

V případě nepřezkoumatelnosti přihlášky vyzve správce věřitele k nápravě, přičemž je zároveň povinen poučit jak má opravit a jaké jsou případné následky, pokud nebude doplněno. Zároveň též správce stanoví lhůtu pro doplnění

---

¹⁵⁵ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 713.

¹⁵⁶ Dle § 188 odst. 1 InsZ

¹⁵⁷ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 160-161.

příhlášky, přičemž lhůta počíná běžet ode dne doručení.¹⁵⁸ V případě nedoručení se k pohledávce nepřihlíží, dle § 185 InsZ. Doručení doplnění, dle správce, nesprávného, předá správce insolvenčnímu soudu, který posoudí, zda byla výzva k odstranění vad odůvodněná, řádná a doručená. Posléze provede též kontrolu provedení opravy. Nesprávné opravení má za následek nepřihlížení k pohledávce a její odmítnutí (§185 InsZ).¹⁵⁹

Taranda upozorňuje, že nedodání příloh neznamená ihned důvod k jejímu odmítnutí, nýbrž jen neprokázání nároku. Správce je tedy oprávněn pohledávku popřít co do pravosti.¹⁶⁰

Rozhodnutí Ústavního soudu¹⁶¹ ovšem upozorňuje na povinnost správce zajišťovat řádný průběh řízení a snahu o předcházení incidenčním sporům, z čehož též plyne povinnost vyzvat věřitele k opravě či doložení listin.¹⁶² Sigmund upozorňuje na totéž s tím, že nejprve je potřebné vyzvat k nápravě a popřít pohledávku je možné až po neopravení přihlášky věřitelem.¹⁶³

Následně správce provádí přezkum pravosti, výše a pořadí pohledávek pro sestavení seznamu přihlášených pohledávek pro potřeby soudu. Samozřejmě již v tomto okamžiku bývá hovořeno o popěrných úkonech, ovšem ty se uskuteční až za přezkumného jednání, zde jde o pouhé zaujmutí stanoviska správce k dané pohledávce.¹⁶⁴

Konečné stanovisko může správce měnit až do projednání na přezkumném jednání (§ 192 odst. 2 InsZ), kdy nutno poznamenat, že zvláště u projednání oddlužení, je toto zřídka kdy správci aplikováno.

---

¹⁵⁸ V praxi tato výzva pak může vést ke zvláštnímu přezkumnému jednání, z důvodu časové náročnosti v poměru k rychlosti probíhajícího řízení.

¹⁵⁹ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 162-163.

¹⁶⁰ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8, s. 657.

¹⁶¹ Rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2066/12 ze dne 9.7.2012

¹⁶² RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 164.

¹⁶³ SIGMUND, Adam. Pohledávky věřitelů. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 21-23.

¹⁶⁴ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 165-166.

Na základě § 190 odst. 4 InsZ je zpravidla správce vyzván k dodání těchto seznamů insolvenčnímu soudu předem z důvodu přípravy na jednání.

Zajištění základních zásad insolvenčního řízení vede též k povinnosti vyzvání dlužníka k vyjádření se k jednotlivým přihláškám pohledávek. Správce je povinen výzvu doručit do vlastních rukou a určit mu lhůtu k vyjádření. (§188 odst.2 InsZ)

Dalším úkonem, který je insolvenční správce povinen učinit, je soupis seznamu majetkové podstaty dlužníka dle § 217 odst. 1 InsZ. K tomuto je správce povinen provést vlastní šetření a rozeslat žádosti o součinnosti dle § 43 a 44 InsZ. Tyto součinnosti jsou zasílány především bankovním ústavům, Centrální evidenci vozidel, Středisku cenných papírů, katastrálnímu úřadu apod.¹⁶⁵ Ke správnému zjištění je nutné též učinit prohlídku obydlí a dalších míst, kde se nachází majetek dlužníka. (§212 odst. 1 InsZ) V praxi je soudem vyžadováno též provedení fotodokumentace majetku dlužníka.

Následuje přezkumné jednání, jehož termín je stanoven, v případě, že rozhodnutí o úpadku je spojené s rozhodnutím o oddlužení, nejpozději na 30 dní po lhůtě pro podání přihlášek pohledávek. (§137 odst. 2 InsZ)

V úvodu přezkumného jednání je dlužník poučen o právech, později je přistoupeno k samotnému přezkumu pohledávek, kdy insolvenční správce může, dle zákona, popírat pravost, výši a pořadí (§193- 195 InsZ).

Při popření pravosti je popřena celá výše pohledávky a znamená popření z důvodu, že pohledávka nevznikla, již zanikla nebo byla promlčena. V případě popření výše je popírána přihlášená částka s tím, že reálná pohledávka je nižší. Při popření výše je pro věřitele velmi důležité ustanovení o sankčních následcích při přihlášení vyšší pohledávky, než skutečně je. V případě popření pořadí je nutné též uvést správné pořadí, ve kterém má být uspokojena.¹⁶⁶

---

¹⁶⁵ ŠEVČÍK, Daniel a Jiří ŠEBESTA. Majetková podstata a její zpeněžení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 33-35.

¹⁶⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 334-336.

Popření pravosti

Z výše uvedených důvodů popření co do pravosti je jasné, že pohledávka stále existuje, nicméně nikoli jako právní nárok a není tedy vymahatelná.¹⁶⁷

V případě, kdy nebudou uvedeny popěrné důvody, je soud oprávněn vyzvat k nápravě dle § 114b písm. 1 OSŘ¹⁶⁸, především z důvodu objasnění případů vyžaduje-li to jeho povaha. Při nedostatečném odůvodnění tvrzené skutečnosti ovšem správce k doplnění vyzván nebude. Nutno zdůraznit, že nikdo (věřitel, dlužník, či věřitel) nemůže rozšířit již učiněný popěrný úkon.¹⁶⁹

Dalším důvodem pro popření pohledávky z důvodu pravosti je chybějící aktivní legitimace přihlášeného věřitele. Toto ovšem není případ, kdy přihlášení učiní insolvenční správce daného věřitele nebo postupník v případě, že dlužník byl o postoupení pohledávky řádně informován.¹⁷⁰

Popření výše

Popření pohledávky v určité výši je znakem přesvědčení popíratele, že pohledávka existuje v nižší než přihlášené výši. V zásadě existují dvě možnosti popření pohledávky co do výše. Tedy buď popření výše samostatně či ve spojitosti s popřením její pravosti. Popěrný důvod je pak tedy popření co do pravosti in eventum co do výše. V obou případech je opět nutné uvést důvody popření. Při popření pohledávky co do výše je dále zapotřebí uvést též skutečnou výši pohledávky.¹⁷¹

Popření co do pravosti, eventuálně co do výše je v současnosti velmi časté, kdy u pohledávky není jasná jen existence, ale též výše. V incidenčním sporu tak soud bude řešit obě tyto otázky. Kdyby byla popřena jen pravost a insolvenční

---

¹⁶⁷ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 204.

¹⁶⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 ICdo 5/2012 ze dne 28.2.2013

¹⁶⁹ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 205.

¹⁷⁰ Tamtéž s. 206.

¹⁷¹ Tamtéž s. 212-213.

soud dále zjistil, že pohledávka je existující, ale v jiné výši, musel by i přes to pohledávku v přihlášené výši potvrdit.¹⁷²

Popření pořadí

V tomto případě je tedy tvrzeno, že přihlášená pohledávka má horší pořadí než je v přihlášce pohledávky tvrzeno. Tedy že věřitel má horší přístup k majetku, který náleží do majetkové podstaty. Tento institut je použitelný na různé druhy pohledávek – za majetkovou podstatou, jim na roveň postavených, zajištěné, nezajištěné, podřízené. Vzájemné vztahy neplatí jen mezi těmito druhy pohledávek, ale i mezi jednotlivými pohledávkami stejného druhu. Kupříkladu mezi pohledávkami za majetkovou podstatou nebo zajištěnými pohledávkami.¹⁷³

Spory jsou v tomto případě dvojí – o zařazení do určité kategorie, nebo o pořadí v dané kategorii.¹⁷⁴

Při popření pořadí je samozřejmě opět nutné uvést skutečné pořadí pohledávky.¹⁷⁵

V další části práce se zaměřím na jednotlivé problematické okruhy, se kterými se především insolvenční správci a věřitelé v poslední době potýkali. Pokusím se nejen nastínit současnou situaci, ale také vývoj jednotlivých problematik.

Vykonatelnost pohledávky

Problematická bývala otázka vykonatelnosti pohledávky, především rozhodčí doložkou. Správci se naskýtala možnost popírat vykonatelnost pohledávky hned z několika důvodů. Především uzavření mezi podnikatelem a nepodnikatelem jasně ukazovalo na typický spotřebitelský vztah dle § 52 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „SOBČZ“), ve kterém se spotřebitel nemůže vzdát svých práv, která mu zákon poskytuje.

---

¹⁷² KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3, s. 468.

¹⁷³ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 214-215.

¹⁷⁴ Tamtéž s. 216.

¹⁷⁵ Tamtéž s. 214.

Dalším častým pochybením věřitele bylo chybějící poučení dlužníka o možnosti podat žalobu na zrušení rozhodčího nálezu. Ve většině případů byla porušena i zásada nepodjatosti rozhodce, který byl ekonomicky závislý na věřiteli.

Dále je třeba mít na paměti rozhodnutí¹⁷⁶, které jasně stanovilo, že rozhodčí smlouva musí obsahovat konkrétní způsob určení rozhodce, pouhé vybrání ze seznamu rozhodců, který je veden právníkem osobou a rozhodování dle řádu této právníkové osoby je neplatné pro obcházení zákona.

Pozdější nálezy Ústavního soudu¹⁷⁷ týkající se smluvních pokut a doložek jasně stanovil, že rozhodčí doložka musí být součástí smlouvy a nikoli pouze všeobecných obchodních podmínek.

Všechna tato pochybení věřitele vedla k přezkoumání rozhodčí doložky či rozhodčího nálezu jako neplatného. Insolvenční správce tak mohl pohledávku přezkoumat jako nevykonatelnou a popřít tak případné přihlašované náklady rozhodčího řízení co do pravosti.

Ovšem samotná možnost, zda je k popření vykonatelnosti insolvenční správce oprávněn, vzbuzovala rozpaky a ani judikatura nebyla v tomto jednotná. Rozhodovací praxe Vrchního soudu v Olomouci¹⁷⁸ neumožňovala jiné právní hodnocení v případě přihlášení pohledávky jako vykonatelné na základě rozhodčího nálezu a její popření ze strany správce bylo nepřijatelným. Vrchní soud v Praze¹⁷⁹ však zastával názor naprosto opačný.

Uvedenou situaci vyřešila novelizace §191 odst. 2 InsZ, která realizuje posílení právní jistoty věřitelů a stanoví, že rozhodnutí o vykonatelnosti v případě sporu, je na insolvenčním soudu.¹⁸⁰ Za ideální postup Maršíková označuje dotázání se soudu již v době před přezkumným jednáním tak, aby již v době sestavování seznamu přihlášených pohledávek soud rozhodl.¹⁸¹

---

¹⁷⁶ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 12 Cmo 496/2008 ze dne 28.5.2009

¹⁷⁷ Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3512/11 ze dne 11.11.2013

¹⁷⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2 VSOL 35/2011 ze dne 2.2.2012

¹⁷⁹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 VSPH 64/2012 ze dne 4.6.2012

¹⁸⁰ JIRMÁSEK, Tomáš. VYKONATELNOST POHLEDÁVKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ. *EPRAVO* [online]. 2014 [cit. 2015-06-30]. Dostupné z:

<http://www.epravo.cz/top/clanky/vykonatelnost-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-rozhodci-nalez-93833.html>

¹⁸¹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 329.

Dle InsZ¹⁸² musí být vykonatelnost doložena veřejnou listinou. Oproti ostatním listinám musí být předložen originál¹⁸³, toto platí i při předložení listiny, která není veřejnou listinou. Příkladem může být tvrzení vykonatelnosti na základě rozhodčího nálezu, který judikatura¹⁸⁴ též shledává jako dostatečné tvrzení vykonatelnosti. Zároveň pro úspěšné tvrzení vykonatelnosti musí být pohledávka vykonatelná nejpozději ke dni rozhodnutí o úpadku.¹⁸⁵

Proti tomuto se vyslovil Jirmásek, který jasně říká, že pojem veřejné listiny je stanoven v § 134 OSŘ – konkrétně tedy listiny, které vydaly soudy České republiky nebo jiné orgány, stejně tak listiny, které zvláštní předpisy stanoví za veřejné. Rozhodčí nález tak není žádnou z těchto variant, i přestože nálezy, dle §28 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, v platném znění, stanoví, že nálezy mají účinky pravomocného soudního rozhodnutí a jsou vykonatelné.

Toto ovšem nesmí být zaměňováno s výslovným vyjádřením, že rozhodčí nález je veřejnou listinou, tak jak je předpokládáno v § 134 OSŘ. Je možno tedy říci, že rozhodčí nález je exekucním titulem, nikoli však veřejnou listinou. Jirmásek tamtéž ovšem potvrzuje výše zmíněné tvrzení Richtera, že jak komentáře¹⁸⁶, tak judikatura se přiklání k názoru opačnému. Důvodem pro tento výklad je, dle Jirmásky, starší právní úprava, dle které rozhodčí nálezy byly důvodem pro vykonatelnost pohledávky.^{187 188}

Závěrem lze říci, že popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem je přípustné (§199 InsZ), avšak konečné slovo má insolvenční soud.

---

¹⁸² §177

¹⁸³ Tímto se zabýval Pleva s doporučením, že i přes obojí možnou argumentaci je lépe připojit originál či stejnopis listiny (Pleva, VEŘEJNÁ LISTINA V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ, 2014)

¹⁸⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 392/2011 ze dne 31.7.2013 a sp. zn. 29 ICdo 7/2013 ze dne 18.7.2013

¹⁸⁵ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 114.

¹⁸⁶ Např. Kozák – komentář str. 437

¹⁸⁷ §20 odst. 2 ZoKaV

¹⁸⁸ JIRMÁSEK, Tomáš. VYKONATELNOST POHLEDÁVKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ. *EPRAVO* [online]. 2014 [cit. 2015-06-30]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vykonatelnost-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-rozhodci-nalez-93833.html>

Smluvní pokuta

Poměrně vysoké částky přihlašované jako smluvní pokuta za nedodržení smluvních podmínek, které byly nedílnou součástí spotřebitelské smlouvy o úvěru, nebo půjčce, které byly poskytovány jako krátkodobé (kratší než 1 rok) či střednědobé (4-6 let), omezil Vrchní soud v Praze¹⁸⁹, který určil, že přiměřenou je pokuta ve výši 30% z poskytované částky věřitele. Částku převyšující tedy správce mohl popřít co do výše.

Dalším poměrně častým úkazem bylo ustanovení ve smluvních podmínkách, kdy byl dlužník sankcionován za zahájení insolvenčního řízení proti své osobě. (Ve smluvních podmínkách bylo pouze uvedeno, že v případě zahájení řízení proti osobě dlužníka, je dlužník povinen zaplatit smluvní pokutu v dané výši.) Dlužník však tímto neporušil žádné ustanovení smluvních podmínek a požadovaná sankce tak mohla být též insolvenčním správcem popřena, tentokrát co do pravosti.

Jiné ustanovení smluvních podmínek určovalo nepřiměřené sankce za prodlení, kdy například za prodlení dvou splátek v celkové výši 3.000,- Kč byla požadována smluvní pokuta ve výši 5.000,- Kč. Tuto přihlášenou pohledávku opět mohl insolvenční správce popřít co do pravosti z důvodu rozporu s dobrými mravy, konkrétně s § 39 SObčZ.

V případě kumulace několika smluvních pokut vznikajících z jednoho poměrně nízkého závazku v řádu tisíců až desetitisíců mohl správce dále argumentovat přezajištěností závazku, rozporem s dobrými mravy (výše uvedený §39 SObčZ¹⁹⁰) a výraznou nerovnováhou v právech a povinnostech dlužníka.

Jako smluvní pokuta byla poměrně často uváděna i částka ušlého úroku. Jak ovšem uvedl soud¹⁹¹, je toto chování jasným obcházením zákona a snahou zvýhodnit se jako věřitel oproti jiným, kdyby jen tomuto věřiteli náležel nárok na úroky, jako by byly splátky hrazeny, oproti jiným věřitelům, kterým by tyto částky přiznány nebyly. Proto i tuto smluvní pokutu mohl správce popřít co do pravosti.

---

¹⁸⁹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 275/2012 ze dne 29.11.2012

¹⁹⁰ Ze smlouvy bylo zřejmé, že ji uzavřel dlužník jako nepodnikatel a věřitel jako podnikatel, z čehož dle § 262 odst. 4 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku (ObchZ), plynulo jasné užití občanského zákoníku

¹⁹¹ Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec sp. zn. 76 ICm 3463/2011 ze dne 11.5.2012

Naprosto zásadním rozhodnutím pro přihlašované smluvní pokuty plynoucí ze spotřebitelských smluv se stal náleží Ústavního soudu¹⁹², který jasně judikoval, že „smluvní pokuta musí být součástí smlouvy samé a nepostačuje pouhé obsažení ve všeobecných obchodních podmínkách. Spotřebitelské podmínky mají sloužit jen k obsáhnutí ujednání technického charakteru a nikoli ke skrytí nepřehledných, složitě formulovaných ustanovení. V případě, že tak učiněno bude, jedná se nepoctivé jednání, kterému nelze přiznat právní ochranu“ Na základě tohoto judikátu tak správce může popřít co do pravosti většinu smluvních pokut z důvodu velmi častého výskytu pouze ve všeobecných obchodních podmínkách, sazebníku apod.

Přiměřený zisk

Dále se judikatura zabývala též stanovením maximální výše zisku věřitele. Z již výše zmíněného judikátu Vrchního soudu v Praze¹⁹³ byla dále stanovena přiměřená odměna (zisk) jako 30% z poskytnuté částky.

Prodloužení promlčecí doby

Obchodní podmínky smlouvy (například o úvěru) obsahující ustanovení o prodloužení promlčecí lhůty na 10 let byly soudem shledány jako neplatné především z důvodu nepřipustnosti ve spotřebitelských smlouvách, kdy jsou užity výhradně ve prospěch věřitele. Toto ujednání je silně v neprospěch spotřebitele a je jen jednostranné, kdy se v žádném případě nehovoří o prodloužení promlčecí lhůty i na straně věřitele.¹⁹⁴ Pohledávka tak mohla být správcem označena za promlčenou a tudíž popřena co do pravosti.

Náklady řízení

Nejvyšší soud ČR¹⁹⁵ dále judikoval, že náklady řízení, které věřitel přihlásil, avšak doposud nepravomocně přiznané nelze přihlásit, a to dokonce ani jako podmíněné. Insolvenční správce tak tyto přihlášené náklady může popřít co do pravosti.

---

¹⁹² Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3512/11 ze dne 11.11.2013

¹⁹³ Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 275/2012 ze dne 29.11.2012

¹⁹⁴ Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, sp. zn. 60 ICm 113/2013 ze dne 26.7.2013

¹⁹⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 29 ICdo 62/2014 ze dne 31.3.2015

Paušální poplatek za přestupkové řízení

Je nepochybné, že na částku přihlášenou jako pokuta za přestupek spáchaný dlužníkem, bude aplikováno ustanovení § 170 písm. d) InsZ a daná pohledávka se nebude v insolvenčním řízení uspokojovat. Otázkou však je, jak bude postupováno v případě přihlášení další pohledávky, jako paušálního poplatku za přestupkové řízení. Možné jsou dva způsoby argumentace. První plyne z dikce §513 ObčZ, kdy tyto náklady tvoří příslušenství uplatňované pokuty, které se tak též neuspokojuje. Argumentace však může být i taková, jak ji předložil Městský soud v Praze¹⁹⁶, který stanovil, že se jedná o náhradu nákladů, které vznikly s projednáváním přestupku a nejedná se tak tedy o mimosmluvní sankci.

Popření vykonatelné a nevykonatelné pohledávky

Dle výše uvedeného stejně jako správce může přihlášené pohledávky popírat též věřitel a dlužník. (§192 odst. 1 InsZ) Správce a dlužník mohou svá stanoviska měnit až do konce přezkumného jednání, zatímco věřitel je v tomto znevýhodněn, kdy tento musí svůj popěrný úkon zaslat insolvenčnímu soudu na předepsaném formuláři a doručit nejpozději 3 dny před konáním přezkumného jednání. Poté je možná změna jen v případě zpětvzetí či částečného zpětvzetí.¹⁹⁷

Popření pohledávky má, dle § 159 odst. 1 písm. a) InsZ, za následek vznik incidenčního sporu. Nutno podotknout, že incidenčními spory jsou označovány spory, které jsou vyvolané a zároveň projednané v rámci daného insolvenčního řízení. Všechny druhy těchto sporů jsou vymezeny v § 159 InsZ.¹⁹⁸

Praktickým významem je vydání „prozatímního“ splátkového kalendáře, kde jsou částky určené k uspokojení popřených věřitelů deponovány insolvenčním správcem. Vyplatit částku či poměrně rozdělit může insolvenční správce až po právní moci rozhodnutí o zjištění dané pohledávky.¹⁹⁹

Zásadní rozdíl pro správce při popěrném úkonu je, zda se jedná o vykonatelnou či nevykonatelnou pohledávku. V případě sporu o vykonatelnost

¹⁹⁶ Rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. MSPH 99 INS 4139/2014 ze dne 4.2.2015

¹⁹⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 330.

¹⁹⁸ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 97.

¹⁹⁹ Tamtéž s. 220.

mezi správcem a věřitelem rozhodne o tomto soud (§191 odst. 2 InsZ). Toto rozhodnutí však není pro soud závazné. Pokud soud tedy v průběhu dalšího řízení dospěje k názoru opačnému, dochází k přesunu důkazního břemene na druhou stranu sporu.²⁰⁰

Nepřítomného věřitele, jehož nevykonatelná pohledávka byla popřena, je insolvenční správce povinen písemně vyzvat a to i přes to, že výsledek přezkumného jednání je zaznamenán do protokolu, který je veřejně přístupný též na stránkách www.justice.cz.²⁰¹ Přítomné věřitele poučí na místě soud či správce, pokud tak ovšem učiněno není, je nutné i jim doručit vyrozumění ve smyslu § 197 odst. 2 InsZ, tak jak uvedl Nejvyšší soud ve svém usnesení^{202, 203}.

Správce je povinen tuto výzvu²⁰⁴ poslat spolu s dodejkou, tak aby bylo možné tuto skutečnost dokázat soudu, který později rozhoduje o uplynutí lhůty k podání žaloby. Ve výzvě je správce povinen též vyzvat k podání žaloby vůči dlužníku, tak aby měl věřitel možnost na úspěch ve věci, kdy je nutné, aby byl žalován též dlužník. Pokud tuto skutečnost správce opomine, nepočne běžet patnáctidenní lhůta k podání žaloby vůči dlužníku²⁰⁵.

Marné uplynutí lhůty má za následek vydání rozhodnutí o odmítnutí přihlášky dle § 185 InsZ, vydání usnesení o změně splátkového kalendáře, které vede k přerušení deponace popřené pohledávky, rozvrhu této částky mezi ostatní věřitele a dalšímu nepřihlížení k této pohledávce.

V případě včasného²⁰⁶ podání žaloby na určení ze strany věřitele může uplatnit pouze důvody vzniku uvedené do konce přezkumného jednání (§198 odst. 2 InsZ)

---

²⁰⁰ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 231.

²⁰¹ Tamtéž s. 231.

²⁰² Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 NSČR 42/2010, ze dne 30.8.2011

²⁰³ POHLEDÁVKA, POPŘENÁ INSOLVENČNÍM SPRÁVCEM. *EPRAVO* [online]. 2011 [cit. 2015-08-02]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/pohledavka-poprena-insolvencnim-spravcem-77911.html>

²⁰⁴ Konkrétní náležitosti výzvy jsou stanoveny v § 13 vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona

²⁰⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze, sp. zn. 1 VSPH 544/2009 ze dne 25.2.2010

²⁰⁶ 30 denní lhůta je lhůtou hmotněprávní a musí být tedy nejpozději v době uplynutí lhůty doručena soudu (Richter, 2014, str. 231), zároveň ovšem platí, že tato lhůta neskončí dříve než 15 dnů od doručení vyrozumění od insolvenčního správce (§198 odst. 1 InsZ), kdy tato lhůta nesmí být kratší jak 30 dní – 1 VSPH 591/2012 (Richter, 2014, str. 247)

Žaloba je směřována proti tomu, kdo popěrný úkon učinil. Samozřejmě je možná i situace, kdy bude současně žalován jak dlužník, tak správce.²⁰⁷

O této žalobě rozhoduje zpravidla insolvenční soud (§ 160 odst. 1 InsZ), přičemž rozhoduje rozsudkem (§ 162 odst. 1 InsZ) a zároveň rozhodne též o nákladech řízení podle ustanovení občanského soudního řádu (§ 163 InsZ). Rozhodnutí vede v každém případě též ke změně splátkového kalendáře. Částka určená k poměrnému uspokojení popřeného věřitele již není nadále deponována. Buď je vyplacena úspěšnému věřiteli, nebo, v případě jeho neúspěchu ve věci, je poměrně rozvrhnutá mezi ostatní věřitele.

Popření vykonatelné pohledávky znamená pro insolvenčního správce povinnost podat²⁰⁸ též určovací žalobu proti věřiteli, kterou uplatní popření pohledávky. Nedoručení této žaloby má za následek její zjištění a nepřihlížení k popření pohledávky. V žalobě správce může poukazovat jen na skutečnosti, pro které pohledávku popřel.²⁰⁹

Jak již bylo uvedeno výše v této práci, popírání vykonatelných pohledávek bývá označováno za rozporné. Důvodem pro toto tvrzení je též skutečnost, že věřitel se musí prakticky dovolávat svého práva nadvakrát. Richter ovšem upozorňuje na skutečnosti, při kterých je nutno vykonatelnou pohledávku přezkoumávat, tak aby byla zjištěna její oprávněnost. Jako příklad uvádí notářský zápis se svolením k vykonatelnosti, rozsudek pro zmeškání či rozsudek pro uznání. Toto řízení je, dle Richtera, řízením které ochraňuje nejen dlužníka, ale též ostatní věřitele, kdy hrozí snížení míry uspokojení ostatních oprávněných věřitelů.²¹⁰

---

²⁰⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 341.

²⁰⁸ Opět ve lhůtě 30 dnů.

²⁰⁹ Tamtéž s. 343.

²¹⁰ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 255-256.

Jako důvody popření však nemůže správce jednat užít argumenty již jednou užité před orgánem, který rozhodnutí vydal a dále nemůže popřít rozhodnutí z důvodu jiného právního posouzení věci.²¹¹

Dlužník má přitom možnost popření ještě menší, když jedinými důvody popření jsou zánik či promlčení pohledávky. (§410 odst. 3 InsZ) Toto ovšem neplatí v případě notářského zápisu s doložkou vykonatelnosti, protože tento není pravomocným rozhodnutím orgánu ve věci, tak jak stanoví § 336 odst. 3 ve spojitosti s §268 odst. 1 písm. h) OSŘ.²¹²

Proti rozhodnutí soudu týkající se incidenčních sporů je možno podat jak odvolání, tak dovolání, dle podmínek, jež jsou uvedeny v OSŘ.²¹³

V případě změny výše pohledávky ze strany věřitele, kdy z časových důvodů není řádné přezkoumání možné, je soud oprávněn nařídit zvláštní přezkumné jednání.²¹⁴

---

²¹¹ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 259.

²¹² Tamtéž s. 261.

²¹³ Tamtéž s. 245.

²¹⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 331.

6. Rozhodnutí o schválení oddlužení

Pokud soud nenalezne důvody pro zamítnutí či odmítnutí²¹⁵ návrhu na povolení oddlužení, oddlužení schválí dle § 406 odst. 1 InsZ. Schválit oddlužení je možné až v době, kdy je rozhodnutí o povolení oddlužení po právní moci.²¹⁶

V tomto bodě je vhodné podotknout, že je nutné rozlišovat rozhodnutí o povolení oddlužení (§ 397 odst. 1 InsZ - účinky nastávají dnem zveřejnění v insolvenčním rejstříku), kdy jde jen o procesní předpoklad pro rozhodnutí o oddlužení, a rozhodnutí o schválení oddlužení (§ 406 InsZ - schvaluje se oddlužení jedním ze dvou způsobů tak, jak je uvedeno v § 406 odst. 2 a 3 InsZ).²¹⁷

Rozhodnutí o schválení oddlužení je zásadním rozhodnutím, které stanoví, jakým způsobem budou přihlášené pohledávky uspokojeny. Tímto rozhodnutím je vázán jak dlužník, správce tak i věřitelé.²¹⁸

Dlužník je oprávněn v návrhu na povolení oddlužení navrhnout, jakým způsobem má být oddlužení provedeno, ale konečné rozhodnutí je na věřitelích.²¹⁹

Způsob, kterým bude oddlužení provedeno, určí zároveň i náležitosti rozhodnutí o schválení oddlužení. Při zpeněžení majetkové podstaty je uvedena identifikace insolvenčního správce, stanovení jeho dosavadní odměny, způsob její úhrady a též způsob úhrady hotových výdajů. Samozřejmostí je označení majetku náležejícího do majetkové podstaty.²²⁰

Rozhodnutím o oddlužení plněním splátkového kalendáře stanoví dlužníku povinnost plnit po dobu 5 let nezajištěným věřitelům takovou částku, kterou je možné při výkonu rozhodnutí či exekuce uspokojit přednostní pohledávky. Uspokojení jednotlivých věřitelů probíhá dle poměrů stanovených v rozhodnutí.

²¹⁵ at' již z vlastního šetření či z námitek věřitelů

²¹⁶ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 721.

²¹⁷ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 257.

²¹⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 721.

²¹⁹ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 217.

²²⁰ Tamtéž s. 218.

Soud zároveň označí příjem, ze kterého má být částka strhávána, způsob jejího výpočtu a datum úhrady první splátky.²²¹

Usnesení o schválení oddlužení je doručeno nejen dlužníku a insolvenčnímu správci, ale také plátcí mzdy dlužníka a věřitelskému výboru. Ostatním věřitelům je doručeno prostřednictvím zveřejnění v insolvenčním rejstříku.²²²

Hlavním účinkem, který nastane okamžikem zveřejnění v insolvenčním rejstříku, je navrácení dispozičního oprávnění dlužníkovi (§407 odst. 2 InsZ). U zpeněžení majetkové podstaty je účinek rozdílný, konkrétně na majetek, který náleží do majetkové podstaty, se užijí ustanovení o konkurzu.(§408 odst. 1 InsZ) Dřívější navrácení dispozičního oprávnění není možné z důvodu ochrany věřitelů.²²³

Již schválené oddlužení může být za podmínek stanovených v § 418 odst. 1 InsZ zrušeno a rozhodnuto o řešení úpadku konkurzem. Konkrétně se jedná o případy, kdy

- ze strany dlužníka nejsou plněny podstatné povinnosti (písm. a)
- podstatnou část splátkového kalendáře nebude možno splnit (písm. b) - důvodem ovšem není krátkodobá neschopnost dlužníka plnit splátkový kalendář, ale dlouhodobá neochota a nezájem plnit předepsanou částku²²⁴
- dlužníku vznikl jeho zaviněním peněžitý závazek po dobu delší než 30 dnů po splatnosti
- na návrh dlužníka samého (písm. d)
- je-li sledován nepoctivý záměr (odst. 3) – příkladem může být schválení oddlužení na základě nepravdivých informací.^{225 226}

Důležité je uvést, že pohledávky vzniklé po schválení oddlužení je možno žalovat o zaplacení u obecného soudu, zajistit si tak exekuční titul a vymáhat tak uspokojení exekucí či výkonem rozhodnutí.²²⁷

---

²²¹ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 218.

²²² MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 722.

²²³ Tamtéž s. 724.

²²⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 238/2012 ze dne 19.3.2012

²²⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 VSPH 463/2010 ze dne 5.8.2010

²²⁶ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 221-222.

7. Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty

Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty²²⁸ je vhodné především pro dlužníka, který vlastní majetek ohrožený exekucí a reálně hrozí uspokojení pouze jednoho věřitele.²²⁹

Jak již bylo uvedeno výše, vůči majetku zahrnutému do majetkové podstaty náleží dispoziční oprávnění pouze insolvenčnímu správci, tak aby mohl provést zpeněžení.²³⁰

Nutno poznamenat, že ne všechen majetek dlužníka je sepsán do soupisu majetkové podstaty. Není tomu tak u věcí, které, dle § 321 a § 322 odst. 1, 2 OSŘ, nelze postihnout exekucí či výkonem rozhodnutí.²³¹

Po přezkumném jednání, na kterém bude zjištěna pravost, výše a pořadí, budou pohledávky uspokojeny z výtěžku, který bude získán zpeněžením. Nutno poznamenat, že zpeněžení proběhne tak, jako u konkurzu. Z výtěžku je ovšem nejprve stržena částka na úhradu odměny insolvenčního správce, náklady na zpeněžení a správu zajištěného předmětu.²³²

Zpeněžení může probíhat několika formami, konkrétně prodejem mimo dražbu, veřejnou dražbou či zpeněžením jedinou smlouvou.²³³

Při zpeněžení je insolvenční správce povinen řídit se pokyny udělené zajištěnými věřiteli dle §293 InsZ.²³⁴

---

²²⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 725.

²²⁸ § 205 a násl. InsZ

²²⁹ KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008-2013*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-497-1, s. 39.

²³⁰ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 725.

²³¹ ŠEVČÍK, Daniel a Jiří ŠEBESTA. Majetková podstata a její zpeněžení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 33-35.

²³² HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 219.

²³³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 725.

Nejčastějším způsobem²³⁵ je pak zpeněžení veřejnou dražbou a to na základě smlouvy, kterou samozřejmě musí také schválit věřitelský orgán. Limitem je také odměna dražebníka, která je nejvýše 10% z ceny, která byla dosažena.²³⁶

Dlužník, který získá po schválení této formy oddlužení jakýkoli majetek, je oprávněn si jej ponechat.²³⁷

---

²³⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 726.

²³⁵ Především z důvodu transparentnosti

²³⁶ ŠEVČÍK, Daniel a Jiří ŠEBESTA. Majetková podstata a její zpeněžení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 33-35.

²³⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele: příručka zejména pro nepravvníky*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2011, 440 s. Praktická právnícká příručka. ISBN 978-80-7201-862-8, s. 28.

8. Oddlužení splátkovým kalendářem

V tomto případě je dlužník povinen poskytnout částku ze svého příjmu, v rozsahu v jakém mohou být při exekuci nebo výkonu rozhodnutí uspokojeny přednostní pohledávky, po dobu 5 let. Tato částka je posléze rozvrhována insolvenčním správcem mezi jednotlivé nezajištěné věřitele.²³⁸

Otázku, které příjmy je možné postihnout a které ne, není jednoduché zodpovědět. Příkladem není možno postihovat sociální dávky dle § 317 odst. 2 OSŘ, dále cestovní náhrady, příspěvek na bydlení vojáka či výživné určené pro dítě.

Zaměstnavatel nese povinnost, částku, která má být daný měsíc rozvržena mezi věřitele zaslat přímo insolvenčnímu správci. Zaměstnavatelé se tak tímto dostali do situace, kdy jsou jedinými, kdo pohledávky reálně vymáhá a to zcela bez odměny.²³⁹

Samozřejmě ne vždy je touto povinností zatížen zaměstnavatel a existuje též možnost, kdy je stanovena povinnost zasílat splátky dlužníkovi. V případě více postižitelných příjmů je ideální variantou zaslání všech částek správci, který je následně rozdělí mezi dlužníka a jednotlivé věřitele.

Dlužník tedy po schválení oddlužení nabývá dispoziční oprávnění ke zbytku svého příjmu a ostatnímu majetku.²⁴⁰ Naproti tomu zajištění věřitelé jsou uspokojování z výtěžku zpeněžení daného zajištění, přičemž je postupováno obdobně, jak je uvedeno v § 398 odst. 3 InsZ.²⁴¹ V případě, že částka získaná zpeněžením nedostačuje, zbylá část není uspokojována plněním splátkového

---

²³⁸ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 217.

²³⁹ KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008-2013*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-497-1, s. 51.

²⁴⁰ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 727.

²⁴¹ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 217.

kalendáře. Zajištěný věřitel tak musí pečlivě zvážit, zda je výhodnější uplatnit zajištění pohledávky či nikoliv.²⁴²

Očekávané plnění ze strany dlužníka nijak nelimituje částku, kterou bude nucen za dobu 5 let zaplatit. Splnění například očekávaných 40% všech pohledávek není důvodem pro zastavení plateb ze strany dlužníka, či skončení. Předčasné skončení je možné pouze při úhradě 100% všech pohledávek a rozhodnutí soudu o splnění oddlužení dle § 413 InsZ.²⁴³

Ustanovením § 398 odst. 4 InsZ je zároveň určena možnost, aby insolvenční soud v tomto rozhodnutí snížil výši měsíčních splátek a to za kumulativního splnění dvou podmínek. Především je nutné, aby bylo o snížení požádáno včas a předpokládané uspokojení nezajištěných věřitelů bylo vyšší jak 50%. Dále soud při svém rozhodování přihlédne k celkové výši pohledávek, k důvodům, které vedly k úpadku, k příjmům dlužníka, opatřením, která učinil pro zvýšení těchto příjmů a dále ke stanoviskům věřitelů. (§398 odst. 4 InsZ)

Možná je též situace, kdy je oddlužení řešeno splátkovým kalendářem a zároveň je přihlášena zajištěná pohledávka. Zde musí věřitel udělit pokyn ke zpeněžení. Neučiní-li tak, není ani uspokojován poměrnou částkou z plnění splátkového kalendáře.²⁴⁴

---

²⁴² HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 219.

²⁴³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 722.

²⁴⁴ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7, s. 21.

9. Průběh a ukončení oddlužení

Po schválení oddlužení je dlužník povinen dbát ustanovení § 412 InsZ a to bezpodmínečně. Musí tedy:

- vykonávat výdělečnou činnost
- zpeněžit jakékoli získané dědictví či dar, či jakýkoli jiný mimořádný příjem užít k mimořádné splátce
- hlásit soudu, správci a věřitelskému výboru změnu zaměstnání či bydliště
- 2 krát ročně (není-li soudem stanoveno jinak) předložit přehled svých příjmů
- nezatajovat své příjmy a na žádost předkládat svá daňová priznání
- žádného věřitele nezvýhodňovat
- nepřijímat nové závazky, které by nemohl splnit.

Insolvenční správce samozřejmě po celou dobu dohlíží na průběh oddlužení a v pravidelných intervalech stanovených soudem ho informuje o průběhu oddlužení.²⁴⁵

Ztráta zaměstnání dlužníka neospravedlňuje k zastavení plateb věřitelům a zároveň je povinen činit kroky potřebné k získání nového zaměstnání. Současně není možno, aby dlužník odmítl jakoukoli možnost pracovní činnosti.²⁴⁶

Samozřejmě je dlužník též omezen v odmítání darů a dědictví. Bez svolení správce nemůže též uzavřít ani dohodu o vypořádání dědictví, která stanoví, že má obdržet nižší podíl, než mu náleží. Zároveň platí domněnka, že dlužník (po dobu trvání oddlužení), který neodmítl dědictví, uplatnil výhradu soupisu dle § 1706 ObčZ. Dlužník tedy hradí dluhy zůstavitele jen do výše hodnoty nabytého dědictví.²⁴⁷

---

²⁴⁵ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 732.

²⁴⁶ PACHL, Lukáš. *Insolvenční zákon s judikaturou*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 484 s. Zákony s judikaturou. ISBN 978-80-7357-675-2, s. 416.

²⁴⁷ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9, s. 732-733.

Na návrh dlužníka může soud rozhodnout o osvobození od zbytku dluhů a to za předpokladu, že splnil včas a řádně všechny povinnosti, které mu byly uloženy. Osvobozen je dlužník též od dluhů nepřihlášených a těch, ke kterým se nepřihlíželo. Nejvyšší soud ČR dovedil, že nárok věřitele nezaniká, je pouze nevymahatelný²⁴⁸. Toto osvobození se ovšem nevztahuje například na ručitele dlužníka, tak jak v jiném rozhodnutí dovedil Nejvyšší soud ČR.²⁴⁹

---

²⁴⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3509/2010 ze dne 24.11.2010

²⁴⁹ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9, s. 222.

10. Aktuální problémy v aplikační praxi

V souvislosti s poměrně rychlým vývojem insolvenčního práva a objemu peněžních prostředků, které řeší, vyvstává poměrně často též otázka kontroly insolvenčních správců.

Insolvenční správci samozřejmě nejsou ze strany státu nekontrolovatelní. Kontrola insolvenčních správců je dvojí. Jednak v konkrétním insolvenčním řízení přímo insolvenčním soudem a dále ministerstvem spravedlnosti. V této kapitole bude pojednáno však pouze o kontrole ze strany Ministerstva spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“).

Již samotný počátek výkonu funkce insolvenčního správce je pod dohledem ministerstva, které po splnění zákonem stanovených podmínek udělí povolení.

Zásadní změna, kdy se stalo povolení nutným předpokladem pro výkon funkce insolvenčního správce nastala od 1.1.2010. Osoby, které podmínky nesplnily, ztratily oprávnění a počet insolvenčních správců se z počtu několika tisíc snížil na několik set. Podmínky pro udělení povolení jsou stanoveny jak obecné (bezúhonnost, plná způsobilost k právním úkonům, uhrazení správního poplatku a uzavření pojistné smlouvy), tak odborné (vysokoškolské vzdělání a složení zkoušky).²⁵⁰ V poslední době vyvstala na základě ZoIS (§6 odst. 1 písm. e) další povinnost tří leté praxe v oboru, která je podmínkou pro udělení povolení ze strany ministerstva.

Ministerstvo dále také kontroluje dodržování ZoIS, vyhlášek a dále splnění podmínek nutných pro výkon činnosti insolvenčního správce. Případně nedostatky zjištěné kontrolami slouží jako podklady pro zahájení správního řízení o správním deliktu nebo o zrušení jeho povolení.²⁵¹

Dohled je upraven konkrétně v §36 a násl. ZoIS, kde je stanovena základní premisa kontroly ministerstvem. Druhý odstavce podrobněji upravuje konkrétní okruhy kontroly. Dohled je tedy prováděn ohledně plnění povinností insolvenčního správce, splnění podmínek nutných pro výkon a dále zda v místě

---

²⁵⁰ ŽIŽLAVSKÝ, Michal. Insolvenční správci v roce jedna. *Bulletin advokacie*. 2012, (1-2): s. 53 a násl..

²⁵¹ ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2, s. 208.

svého sídla a provozovny²⁵² skutečně vykonává činnost. V případě provozovny však pouze ve stanovených úředních hodinách.²⁵³

10.1. Splnění podmínek nutných pro výkon

Ministerstvo může kontrolovat insolvenčního správce z několika úhlů pohledu, tedy zda nezaniklo právo vykonávat činnost insolvenčního správce, zda není důvod pro zrušení povolení vykonávat činnost insolvenčního správce a zda není dán důvod pro pozastavení práva vykonávat činnost.²⁵⁴

Důvodem pro zánik práva výkonu činnosti je, dle § 12 ZoIS například omezení způsobilosti k právním úkonům, smrt, nebo též prohlášení za mrtvého.

Povolení je zrušeno ministerstvem podle §13 odst. 1 písm. a) ZoIS, pokud insolvenční správce nesplňuje podmínky stanovené § 6 odst. 1 nebo § 8 odst. 1 ZoIS, tedy pokud neuzavřel na své náklady pojištění odpovědnosti za škodu nebo pokud insolvenční správce není bezúhonný. Bezúhonnost je dále rozpracována v §7 odst. 1 písm. c) ZoIS, který kupříkladu stanoví, že bezúhonný není správce, pokud bylo pravomocně rozhodnuto o jeho úpadku.

Podmínkou obsaženou v §8 odst. 1 ZoIS je, že právnická osoba nesmí být odsouzena za trestný čin spáchaný v souvislosti s výkonem insolvenčního správce.

Kontrola tedy může směřovat i na to, zda jsou plněny povinnosti stanovené v § 6 ZoIS, kdy je stanovena podmínka bezúhonnosti nebo plné způsobilosti k právním úkonům. Nesplnění těchto povinností vede dle § 13 ZoIS k zrušení povolení vykonávat činnost insolvenčního správce.

Další kontrolovanou oblastí může být též kontrola pojištění odpovědnosti za škodu insolvenčního správce tak jak stanoví § 6 odst. 1 písm. f) ZoIS.

Ministerstvo může dále zahájit řízení o pozastavení činnosti, pokud bylo zahájeno řízení o způsobilosti k právním úkonům osoby insolvenčního správce. (§ 10 odst. 1 písm. c) ZoIS)

---

²⁵² §5a odst. 4 ZoIS

²⁵³ ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2, s. 209.

²⁵⁴ Tamtéž s. 209.

10.2. Kontrola plnění povinností stanovených zákonem

Do této oblasti kontroly může být zařazena kontrola plnění informační povinnosti insolvenčním správcem (§14 ZoIS) či kontrola sídla a provozovny insolvenčního správce.

Možnost výkonu činnosti též v místě provozoven byla insolvenčním správcům stanovena v §5a ZoIS a zároveň byl stanoven rotační princip přidělování jednotlivých případů tak, aby se zamezilo možným nepravostem při ustanovení insolvenčního správce. Výjimku představuje § 25 odst. 5 InsZ, který stanoví předsedovi krajského soudu možnost určit insolvenčního správce, pro případy, kdy rotační systém nebude vyhovující. Tato výjimka je především aplikována v případě Krajského soudu v Ostravě, který ji bere jako pravidlo pro určování insolvenčních správců s odůvodněním nutnosti zajištění rovnoměrného nápadu pro jednotlivé insolvenční správce. Krajský soud v Ostravě tak de facto stále aplikuje princip nominace. Proti tomuto rozhodnutí se však lze pravděpodobně bránit pouze cestou správní.²⁵⁵

Zákonodárce tak chtěl tedy použít jako regulaci provozoven a sídel insolvenčních správců neviditelnou ruku trhu, kdy správce považoval za soutěžitele a soud za orgán státní správy, který má jasný příkaz nezasahovat.²⁵⁶

Reakcí insolvenčních správců však bylo dynamické a mnohdy nekontrolovatelné zřizování poboček, kdy provozovny byly zřizovány pouze fiktivně, mnohdy bez tušení majitelů daných nemovitostí.

Povinnosti insolvenčního správce ohledně provozovny plynuly z předpisu č. 355/2013 Sb., vyhlášky o úředních hodinách. Vyhláška tedy stanovila povinnost:

- viditelné označení, tedy identifikační údaje o insolvenčním správcí, který je nutné umístit přímo u vchodu do provozovny

---

²⁵⁵ VRBA, Michal. Výběr insolvenčních správců na počátku řízení. *Právní rádce* [online]. 2015, (6) [cit. 2015-08-13]. Dostupné z: pravniradce.ihned.cz/c1-64141440-vyber-insolvencnich-spravcu-na-pocatku-rizeni

²⁵⁶ ŘEHÁČEK, Oldřich. NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE PŘI URČOVÁNÍ INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ. *EPRAVO*[online]. 2014 [cit. 2015-08-13]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/naruseni-hospodarske-souteze-pri-urcovani-insolvencnich-spravcu-94802.html>

- včasné oznámení o přechodném uzavření, přičemž samozřejmě platí nutnost úředních hodin v běžném týdnu od 7 do 18 hodin (minimálně 6 hodin) a to alespoň jeden den v týdnu, který musí být přesně určen,
- v provozovně musí správce zajišťovat běžný výkon svých činností jako například příjem dokumentů, poskytnutí součinnosti, apod. Další povinnosti pro případy spadající pro konkrétní obvod soudu jsou například možnost vyjádření se dlužníka k přihlášeným pohledávkám atd.

Výčet činností je samozřejmě demonstrativní a způsob jakým ho jednotliví správci pojmu, nemůže být předmětem kontroly.²⁵⁷

K problematice se vyjádřil i Vrchní soud v Olomouci, který konkrétně stanovil, že správce, který zřídí více, jak 4 provozovny neporuší svoji povinnost, protože svoji činnost nemusí vykonávat osobně.²⁵⁸

Institutu provozoven insolvenčních správců tak bylo, dle názoru Ministerstva spravedlnosti, zneužíváno a nepřinášelo efekt, který byl sledován. Názor si Ministerstvo vytvořilo z kontrol, které začalo namátkou provádět. Z tohoto důvodu Ministerstvo spravedlnosti vydalo vyhlášku zpřesňující²⁵⁹ (dále „zpřesňující vyhláška“), s účinností od 1.8.2015, která určila insolvenčním správcům povinnost osobní přítomnosti v době úředních hodin na jednotlivých pobočkách.

Tato vyhláška se stala velmi diskutovanou a jedenadvacet senátorů podalo návrh na zrušení části vyhlášky, týkající se nutnosti osobní přítomnosti správce na pobočce. Exekutiva se tak, dle těchto senátorů, touto vyhláškou snaží vykládat zákon. Vyhláška je tak, dle Gerlocha (zástupce senátorů podávajících návrh), v rozporu s principem dělby moci ve státě, kdy se exekutiva neřídí výkladem zákona provedeným nezávislými soudy. V případě, že tedy již nezávislý soud vydal rozhodnutí o tom, že výkon činnosti správce není podmíněn jeho

²⁵⁷ ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2, s. 158.

²⁵⁸ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2 VSOL 769/2014 ze dne 17.9.2014

²⁵⁹ Vyhláška č. 101/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označení sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně.

přítomností, pak není možná snaha exekutivy tento výklad nerespektovat a vykládat tak vyhlášku dle svého.²⁶⁰

Též z řad „pocitivých“ správců, kteří nemají jen pouhé fiktivní pobočky, zaznívají hlasy nevole. Tyto se týkají poměrné nepraktičnosti výše zmíněného ustanovení, kdy insolvenčnímu správci plyne celá řada povinností, které musí činit a soustavná přítomnost v úřední hodiny na každé pobočce i za dodržení „principu 4 +“²⁶¹ se jeví jako poměrně nesmyslná. Navíc za předpokladu, že administrativní požadavky, které má ať dlužník či věřitel, může vykonat zaměstnanec insolvenčního správce. Samozřejmě v případech, kdy je nutná osobní účast insolvenčního správce či si ji daná osoba vyžádá, je možno domluvit termín schůzky vhodný pro obě strany.

Správci dále poukazují na obrovské množství důvodů, pro které mohou svoji nepřítomnost na pobočce omluvit – nemoc, dovolená, nebo v případě konkurzu může též zajišťovat provoz podniku dlužníka apod.

Jistě, že insolvenční správce má dle §4 odst. 1 písm. d) zpřesňující vyhlášky od 1.8.2015 povinnost též vést evidenci přechodných uzavření své provozovny, avšak nikdo například nestanoví možný počet dní dovolené správce.

Uvedená vyhláška tak, dle mého názoru, povede spíše k rozporům mezi insolvenčními správci a ministerstvem, avšak skutečnou situaci nijak nevyřeší.

Kozák navrhuje zpřísnění kontrol, zvýšení sankcí za fiktivní provozovny, zrušení současného způsobu přidělování případů a návrat k původnímu způsobu přidělování jednotlivých případů, dle důvěry k jednotlivým správcům.²⁶²

10.3. Kontrola

Samotná kontrola probíhá dle zákona č. 255/2012 Sb., zákona o kontrole (kontrolní řád), v platném znění (dále „KŘ“) a zároveň jako lex generalis je použit zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále „SŘ“).

---

²⁶⁰ GERLOCH, Aleš. Snaha o nápravu, ale v rozporu s Ústavou. *Hospodářské noviny*. 2015, (7.8.): s. 8.

²⁶¹ Tedy zapsáno jedno sídlo a 4 provozovny.

²⁶² ŠRÁMEK, Dušan. Místopředseda KS v Brně Jan Kozák: Pánem insolvenčního procesu má být věřitel. *Česká justice* [online]. 2015, (7) [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2015/07/mistopredseda-ks-v-brne-jan-kozak-panem-insolvencniho-procesu-ma-byt-veritel/>.

Kontrola může být zahájena na základě podnětu i bez něj a kontrolovaná osoba (insolvenční správce) se dozví o zahájení kontroly dle § 5 odst. 2 písm. a) - c) KŘ - předložením pověření, doručením oznámení, kontrolním úkonem předcházejícím předložením pověření.

V případě nepřítomnosti insolvenčního správce, bude o zahájení kontroly informován dodatečně.²⁶³

Dále je kontrolující oprávněn požadovat prokázání totožnosti fyzické osoby, která plní úkoly kontrolované osoby, vyžádat si poskytnutí údajů, dokumentů a věcí vztahujících se k předmětu kontroly, užívat technických prostředků kontrolované osoby a dále požadovat další nezbytnou součinnost (§8 písm. a) - f) KŘ).

Mezi základní povinnosti kontrolujícího patří vyhotovit protokol o kontrole²⁶⁴ (písm. f), předložit pověření o kontrole (písm. c), zjistit stav věci a opatřit podklady nutné k doložení kontrolního zjištění (písm. a). (§9 KŘ)

Kontrolovaná osoba může žádat předložení pověření a dalšího dokumentu, tak aby si mohla ověřit, že jde skutečně o osobu prověřenou. (§10 odst. 1 písm. a) KŘ) Dále může kontrolovaná osoba namítat podjatost kontrolujícího²⁶⁵ a též obsah protokolu. (§10 odst. 1 písm. b) – d) KŘ)

V praxi tak například kontrola provozovny bude probíhat tak, že bude legitimována osoba správce, či osoba jeho zastupující, bude požadováno předložení spisů a dokumentů příslušných pro daný obvod soudu, bude kontrolováno, zda je v této provozovně dlužníku umožněno vyjádřit se k jeho jednotlivým přihlášeným pohledávkám apod. O celém průběhu bude samozřejmě sepsán protokol.

Protokol je vyhotoven nejpozději do 30 dnů od posledního úkonu kontroly a je písemně doručen. Proti protokolu je možno ve lhůtě 15 dnů od doručení podat námítky, které budou, v případě zahájení správního řízení, projednány až v rámci

---

²⁶³ ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2, s. 211.

²⁶⁴ Náležitosti stanoveny v § 12 KŘ

²⁶⁵ Zde bude užito § 14 SŘ (ŠNOBLOVÁ & NĚMČÁK, 2014, str. 213)

tohoto řízení. Ministerstvo dále může insolvenčnímu správci stanovit povinnost informovat o prevenci či odstranění nedostatků, které byly zjištěny.²⁶⁶

10.4. Sankce

Novelizací ZoIS v roce 2013 byla do zákona zavedena možnost též jiného potrestání insolvenčního správce než pouze dosavadní a často kritizovaná sankce zrušení povolení výkonu za závažné či opakované porušení povinnosti. V současnosti tak zůstává možnost zrušení povolení, ale nově se též vyskytují tresty mírnější, které mají funkci spíše preventivní, tak aby byl správce donucen vykonávat běžné povinnosti stanovené ZoIS.²⁶⁷

Konkrétní sankci, kterou je možno udělit, se pohybují poměrně v širokém rozptylu, od pouhého napomenutí po pokutu 200.000,- Kč. Zvláštním případem sankcionování je pak zrušení povolení za opakované udělení sankcí.²⁶⁸

Napomenutím nebo pokutou do výše 100.000,- Kč může být potrestán správce, který nesplní informační povinnost vůči ministerstvu, nebo který každoročně nepředloží potvrzení o sjednání pojištění odpovědnosti. (§36b ZoIS)

Napomenutím či pokutou ve výši 200.000,- Kč je potrestán insolvenční správce, který nesdělí ministerstvu informace, které by ze zákona vedly k zániku či pozastavení práva vykonávat činnost insolvenčního správce. (§36b ZoIS)

Výše pokuty je odvislá zejména na závažnosti, okolnostech a následcích daného správního deliktu. ZoIS též ukládá možnost vyvinut se, pokud správce prokáže, že bylo vynaloženo veškeré možné úsilí, tak aby bylo porušení daného ustanovení zabráněno. Také roční nečinnost ministerstva v jemu známém porušení povinnosti ze strany insolvenčního správce zakládá zánik odpovědnosti insolvenčního správce za daný prohřešek. Odpovědnost zaniká v každém případě po třech letech, pokud do té doby není provinění projednáno.²⁶⁹

---

²⁶⁶ ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2, s. 213.

²⁶⁷ Tamtéž s. 215.

²⁶⁸ Tamtéž s. 215-216.

²⁶⁹ Tamtéž s. 216.

V rámci principu předvídatelnosti práva je pak vyloučeno postihnout sankcí insolvenčního správce, který nemůže předvídat, že jeho jednání či opomenutí je v rozporu se zákonem stanovenými povinnostmi.²⁷⁰

Řízení, ve kterém je projednáváno udělení sankce, je vedeno dle SŘ za použití obecných principů trestního práva. Proti rozhodnutí ministerstva, jako ústředního správního orgánu, lze podat rozklad, konkrétně do 15 dnů od jeho oznámení, který má odkladný účinek. K rozkladu se nejprve vyjadřuje rozkladová komise, ale samotné rozhodnutí je na ministrovi, který není stanoviskem komise nijak vázán. Proti tomuto rozhodnutí je dále možné podat žalobu, dle § 65 - 78 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění, ke správnímu soudu ve lhůtě do 2 měsíců od oznámení.²⁷¹

---

²⁷⁰ ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2, s. 158.

²⁷¹ Tamtéž s. 218.

11. Srovnání se Spolkovou republikou Německo

V současné době ve Spolkové republice Německo problematiku insolvenčního řízení upravuje Insolvenzordnung (dále jen „InsO“), který je v zásadních skutečnostech koncipován jako InsZ.

Insolvenční právo je označováno jako právo společného výkonu rozhodnutí a je tak částí občanského práva procesního.²⁷²

Možno je vysledovat jasný záměr InsO - dlužníka osvobodit od dluhů a vymoženou sumou poměrně uspokojit věřitele.²⁷³ Německé právo též vyjmenovává, avšak v jednotlivých ustanoveních (§17-19 InsO), tři formy úpadku, konkrétně jde o platební neschopnost, hrozící platební neschopnost a předlužení.

Písemný návrh může podat jak dlužník, tak věřitel, který zároveň musí prokázat jednak právní zájem na tomto insolvenčním řízení, dále svoji pohledávku za dlužníkem a také musí osvědčit úpadek dlužníka. (§13-14 InsO) Návrh je doručován insolvenčnímu soudu, kterým je soud první instance v místě, kde se zároveň nachází soud instance druhé. (§2 InsO)

Zvláštností je pak označení insolvenčního správce za slabého či silného a to podle toho, zda na něj přechází oprávnění nakládat s majetkem dlužníka. Avšak insolvenční správce se v případě insolvence spotřebitele neobjevuje.

Zahájení insolvenčního řízení má samozřejmě podobné účinky, jako například zákaz výkonu rozhodnutí, zákaz dlužníka nakládat s majetkovou podstatou, přechod správy a právo nakládat s majetkovou podstatou na insolvenčního správce apod. (§80 a násl. InsZ)

Pohledávky musí být samozřejmě též písemně přihlašovány (§174 InsO) a posléze jsou přezkoumány na přezkumném jednání. Na tomto mohou být jednotlivé pohledávky popřeny věřitelem, dlužníkem nebo správcem. (§176 InsO)

---

²⁷² HAARMEYER, Hans a Frank FRIND. *Insolvenzrecht*. 3. Aufl. Stuttgart: Kohlhammer, 2012. ISBN 978-317-0225-640, s. 6.

²⁷³ VON KRAMER, Ralph K. *Insolvenzrecht Grundkurs für Wirtschaftswissenschaftler*. 3., überarb. u. erw. Aufl. 2014. Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 2014. ISBN 978-365-8032-784, s. 15.

O takovýchto pohledávkách je pak vedeno samostatné řízení dle § 176 a 179 InsO. Další ustanovení o této problematice, například možné popěrné úkony, však německá úprava nezná.

InsO se orientuje na jiné instituty, které jsou naopak upraveny velmi podrobně jako například odporovatelné úkony upravené v § 129-147 InsO.

Zvláštní oddíl je věnován insolvenčnímu spotřebiteli, tedy období oddlužení a to konkrétně v ustanovení § 304 – 311 InsO. Na rozdíl od české právní úpravy je v §304 InsO stanoveno velmi přesně, kdo může řešit svůj úpadek oddlužením. Konkrétně osoba nepodnikající a v případě osoby podnikající jen pokud proti této osobě nejsou přihlašovány žádné pohledávky z pracovních vztahů a pokud má méně jak 20 dlužníků.

V tomto případě pak není ustanoven insolvenční správce, ale pouze jen „důvěrník“, který má výlučně kontrolní funkci.²⁷⁴

Mimo jiných dokumentů musí dlužník dodat potvrzení o tom, že se v posledních 6 měsících snažil se všemi svými věřiteli dohodnout a zároveň plán průběhu oddlužení. Pokud tento plán není věřiteli namítán, je soudem použit pro rozhodnutí o řešení a dlužník je povinen jej plnit po dobu 6 let. V poslední době je však možno, aby byla tato doba zkrácena na dobu tří let za předpokladu, že bude uhrazeno minimálně 35% dlužné částky a nákladů řízení. Po skončení této doby je možno dlužníka od zbylých dluhů osvobodit.

Toto řízení je zrychlené a probíhá především písemně.

Nutno však dodat, že pro fyzické osoby je také možné užít běžné insolvenční řízení, nikoliv pouze zkrácené.²⁷⁵

S otázkou kontroly insolvenčního správce tak, jak probíhá v České republice, se nesetkáme. Insolvenčním správcem se může stát kdokoli²⁷⁶ a to pouhým zápisem do seznamu u konkrétního insolvenčního soudu. Není však nijak stanoven postup, kterým jsou jednotlivé případy přidělovány a funguje tak princip

---

²⁷⁴ VON KRAMER, Ralph K. *Insolvenzrecht Grundkurs für Wirtschaftswissenschaftler*. 3., überarb. u. erw. Aufl. 2014. Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 2014. ISBN 978-365-8032-784, s. 18.

²⁷⁵ HAARMEYER, Hans a Frank FRIND. *Insolvenzrecht*. 3. Aufl. Stuttgart: Kohlhammer, 2012. ISBN 978-317-0225-640, s. 129.

²⁷⁶ Především jde o advokáty a daňové poradce.

nominační. Je však naprosto běžnou praxí, že soud nové správce vybírá zprvu jen pro jednoduché případy. Až po jisté době má správce šanci získat případ jednak složitější, avšak lukrativnější.²⁷⁷

Insolvenční soud tak provádí kontrolu činnosti správce výše provedeným způsobem a samozřejmě v případě pochybností o správci není povinen mu případy přidělovat. Zároveň je dle § 58 InsO soud oprávněn kdykoli požadovat zprávu o průběhu řízení a za neplnění povinností může udělit pokutu, která však nesmí překročit částku 25 tis. EUR.

---

²⁷⁷ KUNZMANN, ., Starke Stellung des Insolvenzverwalter. *Arbeitsrecht und Insolvenz* [online]. [cit. 2015-08-24]. Dostupné z: <http://www.insolvenz-arbeitsrecht.de/InsolvenzverwalterHerrInsolvenzverfahren.html>

12. Závěr

V předkládané diplomové práci věnované oddlužení jako jednoho ze způsobu řešení úpadku jsem zprvu zpracovala krátký historický souhrn, pokračovala právní úpravou a dále postupovala chronologicky tak, jak samotné oddlužení probíhá - zahájení řízení, úkony účastníků po rozhodnutí o úpadku a rozhodnutí o schválení oddlužení. Posléze jsem krátce zpracovala dva způsoby oddlužení - zpeněžením majetkové podstaty a splátkovým kalendářem. V neposlední řadě jsem se věnovala průběhu a ukončení oddlužení, tak aby byl nastíněn průběh řízení do samého konce.

Práci jsem pojala jako souhrnný popis celého průběhu oddlužení. Konkrétněji jsem však věnovala důraz problematice poctivého záměru dlužníka. V tomto případě jsem dospěla k závěru, že současná právní úprava je velmi obecná a dává tak insolvenčním soudům možnost k jednotlivému posouzení každého případu zvlášť. Samozřejmě nezbývá než s tímto souhlasit, ale insolvenční soudy by měly rozhodovat v dikci zákona. Další rozsáhlejší částí je kapitola úkony účastníků řízení, ve které je podrobněji objasněn institut popěrných úkonů, především insolvenčních správců a jejich, dle mého názoru, zajímavý judikaturní vývoj.

Obě tyto problematiky jsou však ukázkou jisté benevolentnosti zákona a insolvenčních soudů, jak ochránit dlužníka před věřiteli.

V prvním případě, kdy je oddlužení namísto řešení povoleného jen za určitých podmínek, koncipováno spíše jako varianta přístupná každému, kdy i možný nepoctivý záměr je soudem vysvětlen jako úkon učiněný z pouhé neznalosti. Nakolik jsou ovšem tyto úkony takto činěny je otázkou.

Co se týče otázky popěrných úkonů, je nasnadě též ochrana poctivých věřitelů, před těmi, kteří si přihlašují část svých pohledávek neoprávněně. Avšak v žádném rozhodnutí soudu není tato myšlenka uvedena a vždy je konstatována jen neoprávněnost požadovat určitou pohledávku či její část po dlužníkovi. Samozřejmě je třeba brát v potaz, že vybrané popěrné úkony neaplikují všichni insolvenční správci.

Samozřejmě je jasné, že jsem obsáhla pouze velmi malou část rozhodnutí týkajících se této problematiky, ale snažila jsem se alespoň minimálně tento

problém obsáhnout, tak aby bylo zřejmé, jakým směrem se současná judikatura insolvenčních soudů ubírá. Dle mého názoru se tak insolvenční soudy stále více zastávají dlužníků. S tímto lze z pohledu sociální politiky státu souhlasit, ale z pohledu ochrany věřitelů a snahy o jejich co nejvyšší uspokojení již tomu tak, dle mého mínění, není.

Jistým varováním může být zveřejněná statistika Projektu Výzkumu insolvence, která vychází z již skončených případů konkurzních řízení, ukazujících míru uspokojení jednotlivých druhů věřitelů²⁷⁸. Statistika ukazuje, že míra uspokojení nezajištěných věřitelů se pohybuje okolo 4,55%, přičemž vedoucí tohoto výzkumného týmu odhaduje, že čísla jsou ve skutečnosti ještě mírně nižší. U zajištěných věřitelů je výnos vyčíslen na 25,2% z celkově přihlášené a uznané částky.²⁷⁹

Samozřejmě bylo jasné, že míra uspokojení věřitelů nebude nijak velká, ale myslím, že takto nízká čísla jsou opravdu alarmující a v konečné míře vedou k jisté míře apatie ze strany věřitelů. Tito samozřejmě často vedeni zkušeností mnohdy své pohledávky ani nepřihlašují, protože vědí, že náklady přihlášení budou vyšší než samotná vymožena částka. Myslím, že tato situace v případě oddlužení doposud nenastala, ale mělo by se jí zavčas předejít omezením výše zmíněného zvýhodňování dlužníků samých před věřiteli.

V kapitole osmé jsem se snažila vyjádřit k aktuální otázce spojené s insolvenčními správci, tedy kontrole insolvenčních správců. Nejprve jsem charakterizovala podmínky, které je nutno splnit pro získání povolení.

Dále jsem se zabývala možnými druhy kontrolovaných povinností. Přičemž samozřejmě ani otázka kontroly provozoven nezůstala opomenuta, avšak bez jasného řešení, kdy dosud není známo stanovisko ústavního soudu ke stížnosti, a ani námitky insolvenčních správců, které lze v případných správních řízeních očekávat, dosud též nebyly projednány.

Cíl práce, tedy komplexní zpracování problematiky oddlužení a státní kontroly insolvenčních správců, tak byl splněn.

---

²⁷⁸ Viz příloha č. 1

²⁷⁹ Nezajištění věřitelé mají mizivé šance na peníze - další závěry ze statistických šetření. VÝZKUM INSOLVENCE [online]. 2015 [cit. 2015-08-16]. Dostupné z: <http://www.vyzkuminsolvence.cz/grafy-a-fotodokumentace/nezajisteni-veritele-maji-mizive-sance-na-penize-dalsi-zavery-ze-statistickych-setreni.html>

Sama hodnotím povinnost osobní účasti správce v provozovně za spíše nevhodnou. Jistě je nutné, aby provoz provozovny byl zajištěn a případný dlužník či věřitel měl snadnou možnost insolvenčního správce kontaktovat, ale kontaktní osobou nemusí být nutně správce. Většinu administrativních úkonů může stejně dobře učinit vyškolený zaměstnanec insolvenčního správce a v případě nejasností, problémů, kdy by byla nutná účast správce, je možné domluvit termín vhodný jak pro dlužníka či věřitele, tak pro správce samotného.

Dle mého názoru agenda insolvenčního správce není nijak jednoduchá a na případných jednáních například s úřady je osobní účast insolvenčního správce spíše nezbytnější, než jeho osobní účast na pobočce, namísto jeho zaměstnance.

Možným řešením by tak mohla být inspirace v německém právním řádu, kde funguje systém kontroly přímo soudci, kteří, dle svého uvážení, ustanovují insolvenčního správce na základě jeho kvality. Je ovšem otázkou, zda by se upřednostňování některých insolvenčních správců děllo na základě jejich kvality práce.

Resumé

Diese Diplomarbeit wird „Die Entschuldung mit der Orientierung auf die Bestreitung des Insolvenzverwalters“ genannt.

Am Anfang werden die wichtigsten Begriffe wie die Pleite, Konkurs, Reorganisation und Entschuldung beschrieben.

Zweitens werden die Voraussetzungen für die Eröffnung des Insolvenzverfahrens benannt. Kurz wird die Problematik der ehrlichen Absicht erarbeitet.

Im nächsten Kapitel wird komplex der Verlauf der Entschuldung beschrieben. Im Teil der Handlung des Insolvenzverwalters beschäftige ich mich mit den Möglichkeiten der Bestreitung des Insolvenzverwalters. Dieser Teil wird mit vielen Beispielen der Judikatur ergänzt, in denen man auch die Entwicklung der Judikatur beobachten kann.

In dieser Diplomarbeit werden auch die aktuellen Probleme des Insolvenzrechts enthalten, konkret das Problem der Kontrolle des Insolvenzverwalters. In diesem Kapitel wird die Kontrolle vom Justizministerium beschrieben und auch das gegenwärtige Problem mit den Betriebsstätten des Insolvenzverwalters. Wiedersprachsvoll ist die Pflicht des Insolvenzverwalters einmal pro Woche persönlich in den Betriebsstätten zu arbeiten.

Zuletzt wird die Problematik der Diplomarbeit mit dem Recht der BRD, also mit der Insolvenzordnung, verglichen.

Seznam použitých zdrojů

A) Knižní literatura

- HÁSOVÁ, Jiřina. Insolvenční zákon: komentář. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2014, xxi, 1482 s. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-555-8.
- HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9
- KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008-2013*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-80-7400-497-1.
- KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013, xxiii, 1246 s. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3.
- LISSE, Luděk. *Insolvenční právo*. Vyd. 1. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2007, 89 s. ISBN 978-80-86754-91-8.
- MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014, 864 s. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9.
- PACHL, Lukáš. *Insolvenční zákon s judikaturou*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 484 s. Zákony s judikaturou. ISBN 978-80-7357-675-2.
- RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2014, xii, 307 s. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7.
- ŠNOBLOVÁ, Zuzana a Vítězslav NĚMČÁK. *Insolvenční správce*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 284 s. Právní rukověť (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-914-2.
- WINTEROVÁ, Alena. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 6., aktualiz. vyd. Praha: Linde Praha, 2011, 711 s. ISBN 978-80-7201-842-0.

- ZAHRADNÍKOVÁ, Radka et al. *Civilní právo procesní*. Vyd. 1. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, 565 s., ISBN 978-80-7380-437-4.

B) Časopisecká literatura a online zdroje

- GERLOCH, Aleš. Snaha o nápravu, ale v rozporu s Ústavou. *Hospodářské noviny*. 2015, (7.8.): s. 8.
- JIRMÁSEK, Tomáš. VYKONATELNOST POHLEDÁVKY V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ. *EPRAVO* [online]. 2014 [cit. 2015-06-30]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/vykonatelnost-pohledavky-v-insolvencnim-rizeni-rozhodci-nalez-93833.html>
- Konkurs. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-21]. Dostupné z: <http://www.insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/konkurs.html>
- KOZÁK, Jan. Insolvenční zákon krok za krokem. *Konkurz a vyrovnání* [online]. 2006, (4) [cit. 2015-05-06]. Dostupné z: <http://konkurs-vyrovnani.cz/index.php?idac=173&idb=28>
- KRHUT, Rostislav. Poctivý záměr oddlužení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 42-43.
- PLEVA, Vítězslav. PODNIKATEL A ODDLUŽENÍ? OD 1.1.2014 DEFINITIVNĚ ANO. *EPRAVO* [online]. 2014 [cit. 2015-07-26]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/podnikatel-a-oddluzeni-od-1-1-2014-definitivne-ano-93326.html>
- PLEVA, Vítězslav. VEŘEJNÁ LISTINA V INSOLVENČNÍM ŘÍZENÍ. *EPRAVO* [online]. 2014, (4) [cit. 2015-06-30]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/verejna-listina-v-insolvencim-rizeni-94106.html>
- POHL, Tomáš. Jak dále v konkurzním řízení. *Obchodní právo*. 2002, (1): 11-14.
- POHL, Tomáš. Základní principy nové právní úpravy řešení úpadku v České republice. *Bulletin advokacie*. 2007, (11): 20-21.
- POHLEDÁVKA, POPŘENÁ INSOLVENČNÍM SPRÁVCEM. *EPRAVO* [online]. 2011 [cit. 2015-08-02]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/soudni-rozhodnuti/pohledavka-poprena-insolvencnim-spravcem-77911.html>

- RICHTER, Tomáš. Základní stavební kameny vládního návrhu insolvenčního zákona, Část II.: *Právní fórum*. 2005, (12): 482 a násl.
- Reorganizace. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/reorganizace.html>
- ŘEHÁČEK, Oldřich. Úpadek a jeho osvědčení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 19-21.
- ŘEHÁČEK, Oldřich. NARUŠENÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE PŘI URČOVÁNÍ INSOLVENČNÍCH SPRÁVCŮ. *EPRAVO*[online]. 2014 [cit. 2015-08-13]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/naruseni-hospodarske-souteze-pri-urcovani-insolvencnich-spravcu-94802.html>
- ŠEVČÍK, Daniel a Jiří ŠEBESTA. Majetková podstata a její zpeněžení. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 33-35.
- SIGMUND, Adam. Pohledávky věřitelů. *Bulletin advokacie*. 2012, (9): 21-23.
- Statistiky. *Insolvenční zákon* [online]. [cit. 2015-08-16]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>
- ŠRÁMEK, Dušan. Místopředseda KS v Brně Jan Kozák: Pánem insolvenčního procesu má být věřitel. *Česká justice* [online]. 2015, (7) [cit. 2015-08-23]. Dostupné z: <http://www.ceska-justice.cz/2015/07/mistopredseda-ks-v-brne-jan-kozak-panem-insolvencniho-procesu-ma-byt-veritel/>.
- VÝZKUM INSOLVENCE [online]. 2015 [cit. 2015-08-16]. Dostupné z: <http://www.vyzkuminsolvence.cz/grafy-a-fotodokumentace/nezajisteni-veritele-maji-mizive-sance-na-penize-dalsi-zavery-ze-statisticky-setreni.html>
- VRBA, Michal. Výběr insolvenčních správců na počátku řízení. *Právní rádce* [online]. 2015, (6) [cit. 2015-08-13]. Dostupné z: <http://pravniciradce.ihned.cz/c1-64141440-vyber-insolvencnich-spravcu-na-pocatku-rizeni>
- ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. In: *Právní fórum* [online]. 4. 2009 [cit. 2015-06-10]. Dostupné z: <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich->

rizeni/?search_query=zoul%C3%ADk++%24type%3D12&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

- ZOULÍK, František. Naše insolvenční právo ve světle Studie Světové banky. *Právní rozhledy*. 2001, (12): s. 583-586.

C) Cizojazyčná literatura a online zdroje

- HAARMEYER, Hans a Frank FRIND. *Insolvenzrecht*. 3. Aufl. Stuttgart: Kohlhammer, 2012. ISBN 978-317-0225-640
- VON KRAMER, Ralph K. *Insolvenzrecht Grundkurs für Wirtschaftswissenschaftler*. 3., überarb. u. erw. Aufl. 2014. Wiesbaden: Springer Fachmedien Wiesbaden, 2014. ISBN 978-365-8032-784
- KUNZMANN, . Starke Stellung des Insolvenzverwalter. *Arbeitsrecht und Insolvenz* [online]. [cit. 2015-08-24]. Dostupné z: <http://www.insolvenz-arbeitsrecht.de/InsolvenzverwalterHerrInsolvenzverfahren.html>

D) Právní předpisy

- Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění
- Zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání
- Zákon č. 114/1931
- Zákon č. 142/1950 Sb., občanský soudní řád
- Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů
- Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, v platném znění
- Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v platném znění
- Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, v platném znění
- Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění
- Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
- Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, v platném znění
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku
- Zákon č. 255/2012 Sb., zákona o kontrole (kontrolní řád), v platném znění
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění
- Zákon č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění
- Vyhláška č. 312/2007 Sb., o obsahu a dalších náležitostech zkoušek insolvenčních správců
- Vyhláška č. 313/2007 Sb., o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů

- Vyhláška č. 355/2013 o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně
- Vyhláška č. 101/2015 Sb., kterou se mění vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označení sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně
- Vyhláška č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona

E) Judikatura

Ústavní soud ČR

- Usnesení Ústavního soudu sp. zn. III ÚS 14/10 ze dne 2.3.2010
- Nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 3512/11 ze dne 11.11.2013
- Usnesení Ústavního soudu č. j. I ÚS 1410/2011 - 2 ze dne 29.10. 2013
- Usnesení Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 2444/2010 ze dne 2.12.2010

Nejvyšší soud ČR

- Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 14/2011, ze dne 21.12.2011
- Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 22/2009, ze dne 20.05.2010
- Usnesení Nejvyššího soudu 29 NSČR 7/2008 ze dne 26.02.2009
- Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 3/2009 ze dne 21.4.2009
- Usnesení Nejvyššího soud sp. zn. 29 NSČR 32/2011 ze dne 28.3.2012
- Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 20 CDo 3845/2011 ze dne 24.1.2012
- Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 ICdo 5/2012 ze dne 28.2.2013
- Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 392/2011 ze dne 31.7.2013
- Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 ICdo 7/2013 ze dne 18.7.2013
- Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 ICdo 62/2014 ze dne 31.3.2015
- Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 29 NSČR 42/2010, ze dne 30.8.2011
- Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 3509/2010 ze dne 24.11.2010

Vrchní soudy

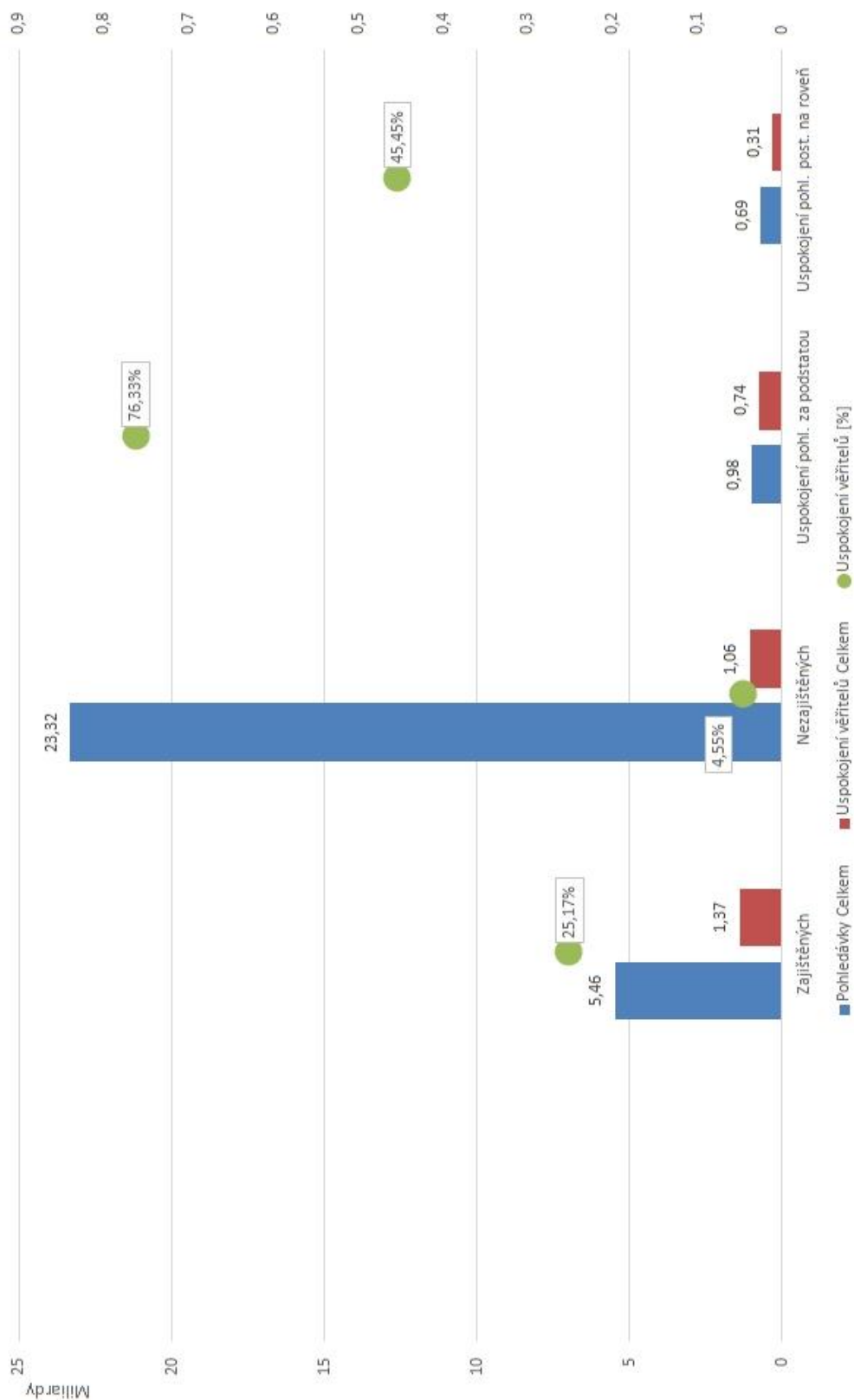
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 3 VSOL 36/2009 ze dne 26.3.2009
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2 VSOL 148/2009, ze dne 23.06.2009
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 VSPH 274/2008, ze dne 27.11.2008
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 804/2009 ze dne 25.5.2010
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci, sp. zn. 2 VSOL 177/2009 ze dne 11.5.2010

- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 280/2010 ze dne 11.5.2010
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 723/2010 ze dne 1.9.2010
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 VSPH 463/2010 ze dne 5.8.2010
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 180/2008 ze dne 8.10.2008
- Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 12 Cmo 496/2008 ze dne 28.5.2009
- Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2 VSOL 35/2011 ze dne 2.2.2012
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 VSPH 64/2012 ze dne 4.6.2012
- Rozsudek Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 275/2012 ze dne 29.11.2012
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 1 VSPH 238/2012 ze dne 19.3.2012
- Usnesení Vrchního soudu v Praze sp. zn. 3 VSPH 463/2010 ze dne 5.8.2010
- Usnesení Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 2 VSOL 769/2014 ze dne 17.9.2014

Krajské soudy a Městský soud v Praze

- Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec sp. zn. 76 ICm 3463/2011 ze dne 11.5.2012
- Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka Pardubice, sp. zn. 60 ICm 113/2013 ze dne 26.7.2013
- Rozhodnutí Městského soudu v Praze sp. zn. MSPH 99 INS 4139/2014 ze dne 4.2.2015

Přílohy

Příloha 1 Uspokojení jednotlivých věřitelů a skupin pohledávek, Zdroj: <http://www.vyzkuminsolvence.cz/grafy-a-fotodokumentace/nezajisteni-veritele-maji-mizive-sance-na-penize-dalsi-zavery-ze-statistickych-setreni.html> ze dne 16. 8. 2015